

FICTION
CONNECTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

Pascal Bruckner

Palatul chelfănelii

Traducere din franceză de
Sanda Reinheimer

Cuvânt-înainte de Radu Toma

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Coperta colecției:
Faber Studio (Ioan Olteanu)
Foto copertă: © Guliver/Getty Images/ © Keith Levit / Design Pics

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Redactor:
Magdalena Mărculescu

Dtp:
Eugenia Ursu

Corectură:
Sînziana Doman

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BRUCKNER, PASCAL

Palatul chelfănelii / Pascal Bruckner ; trad.: Sanda
Reinheimer. - Ed. a 2-a. - București : Editura Trei, 2013

ISBN 978-973-707-886-5

I. Reinheimer-Rîpeanu, Sanda (trad.)

821.133.1-32=135.1

Titlul original: Le Palais des claques
Autor: Pascal Bruckner

Copyright © 1986, Éditions Du Seuil

Copyright © Editura Trei, 2013
pentru prezenta ediție

C. P. 27-0490, București
Tel./Fax: +4 021 300 60 90
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-973-707-886-5

Fiului meu, Éric

Cuvânt-înainte

În marea-i bunătate și, îndeosebi, cu marea-i clarviziune, Președintele unui stat situat „undeva între Elveția, Franța, Germania, Asia și Africa” ia o hotărâre cu uriașe urmări pentru viața concetățenilor săi: le interzice părinților — și celor de o seamă cu ei: tutori, educatori, profesori — să-și mai bată copiii. Desigur, Genialul Cărmaci are o înfățișare destul de comică. Desigur, Bărbatul-Lumină al Istoriei e cam vanitos și are ticuri ce-l fac ridicol. Desigur, Farul Timpurilor a luat în trecut decizii ce au dus țara în pragul falimentului. Să ne străduim însă să fim drepți cu el, să încercăm să vedem pădurea și nu copacii și s-ar putea ca această povestire amuzantă să ne apară drept fabula Timpurilor Moderne. Căci dacă e adevărat că până acum Președintele a făcut numai prostii (dar cine nu greșește?), nu e mai puțin adevărat că actuala hotărâre îi va fi considerată bună de orice om

al modernității, de oricine gândește împreună cu dumneavoastră și cu mine că, pentru a fi acceptabilă, o societate trebuie să fie așa cum și-o închipuia Omul Luminilor, edificată adică pe temeuri raționale și, mai cu seamă, juste: nu este oare drept ca raporturile dintre locuitorii cetății să nu fie construite de forță? „Epoca represiunii“, cum spune însuși Președintele în alocuțiunea televizată pe care toată suflarea e obligată să o urmărească, vremea când, fără niciun motiv, mamele și tații își cârpeau odraslele, le schingiuiau, le omorau chiar, avea așadar să apună pe vecie, iar omenirea urma să pășească, triumfătoare, într-o lume a armoniei, de el prestabilită.

Președintele este și un bun cunoscător al mersului lucrurilor și știe foarte bine că nu se poate sări așa, cât ai bate din palme (ori un fund de copil), din lumea tradițiilor barbare în cea a rațiunii și dreptății. Dacă nu e chiar permanentă, o revoluție se împlinește totuși în timp, formarea Omului Nou cere răbdare și, desigur, necesită măsuri care să facă tranziția mai puțin dureroasă, mai puțin costisitoare psihic; cu anumite amendamente, palmele sunt încă necesare o vreme. Cam acestea trebuie să fie gândurile — din nou perfect acceptabile — pe care se sprijină măsura prezidențială de înființare a unui Palat al chelfănelii. Care este

ținta concretă vizată de acordarea dreptului de a distribui, contra cost, palme, scatoalce și șuturi scumpilor îngerăși, micuțul și aparent naivul roman filosofic al lui Pascal Bruckner nu ne spune, însă ne putem foarte bine imagina că efectul scontat de sublimul gânditor (căruia, când cugetă, îi ies aburi din țeastă, de trebuie să deschizi fereastra ca să se mai ducă norul) este progresiva potolire a pornirilor primitive din adulți: aflându-se în fața nevinovaților copii ce-și oferă trupul grindinei de lovituri, dar neavând niciun motiv personal care să le armeze brațul, oamenii vor sfârși prin a nu-l mai ridica, prin a constata că forța ce până acum îi împingea la înfăptuirea atâtor atrocități s-a frânt. „Chelfăneala bine temperată“, anunță titlul unui capitol.

Putem vedea în Președinte incarnarea a două dintre ideile majore și strâns înrudite ale Timpurilor Moderne, idei în care unii văd forța, alții slăbiciunea acestora din urmă. Mai întâi, ideea că nu există natură umană, că omul este de o nelimitată plasticitate. Pregnanta formulă, sartriană de acum o jumătate de secol, conform căreia existența precede esența, nu făcea decât să dea o dată mai mult corp unui gând mijit pe la sfârșitul veacului Luminilor: ești ceea ce faci din tine și poți face din tine orice. Apoi ideea că, deși nu are o esență anume

din care să purceadă, omul are o menire, și anume aceea de a face să coincidă ceea ce este cu ceea ce rațiunea spune că trebuie să fie. Dacă nu tot ceea ce este rațional este și real, cum au vrut unii să creadă, omul trebuie să trezească rațiunea ce dormitează în el și să amenajeze sub dictarea ei lumea ce-l înconjoară. Nu s-a spus că somnul rațiunii naște monștri?

Numai somnul? Dar rațiunea trează, vigilentă, care se instalează implacabil până în ultimele unghere ale vieții? Prin multitudinea de întâmplări declanșate de hotărârea prezidențială, întâmplări tragicomice de o savoare amară, pe care cititorul o va aprecia firește, Palatul chelfănelii sugerează că domnia rațiunii este o domnie a suferinței: departe de a fi preludiul unei cetăți armonioase din care tensiunile au dispărut pentru a lăsa loc unei fericiri pe care fiecare o gustă în tihnă, raționalizarea lumii omului are efecte perverse ce o fac mai inumană chiar decât cea pe care vrea să o înlocuiască. Până acum se spunea că bătaia e ruptă din rai, că o mamă de bătaie e o bătaie de mamă, căci, dacă — precum în familiile lui Matthieu și Baptiste, personaje ce-și împart cu Președintele locul central în roman — ea nu era complet exclusă, nu numai că se sfârșea întotdeauna printr-o „împăcare duioasă“, dar, mai cu seamă, își avea izvorul în

iubire, în fireasca dorință a părinților de a-și vedea copiii comportându-se așa cum ei, adulții, cred că e bine și frumos să te porți dacă țințești la o viață autentică și fericită. Omenească. Bătaia era o verigă din lanțul din ce în ce mai solid de acte de iubire prin care membrii unei familii încercau să aducă raiul pe pământ. Or, decretul prezidențial — decret pe care, repet, omul Timpurilor Moderne nu poate să nu-l considere legitim — separă violența de iubire sau, mai degrabă, înlocuiește violența iubirii, acea violență ce-și află începutul și sfârșitul în iubire, cu o violență pură, cu violența pentru violență. Ucenic într-ale raționalizării lumii omului, Președintele declanșează un proces care, ce-i drept, confirmă cea de-a doua idee de forță a Timpurilor Moderne, pe cea privitoare la nelimitata plasticitate a omului, dar se întoarce împotriva bunelor intenții ce-i stau la bază: are loc o mutație în „firea” omului, dar, în locul preconizatei temperări a pornirilor sălbatice, se ajunge, dimpotrivă, la o potențare a lor și la suscitarea unora până atunci neștiute. Omul Nou în această lume nouă e fie victima, fie călăul, iar viața în raiul rațiunii se dovedește infernală.

E de prisos să detaliez aici efectele perverse ale proiectului prezidențial: cititorul le bănuiește de pe acum, iar când le va citi negru

pe alb va găsi că emergența și înlănțuirea lor sunt cât se poate de logice și de firești. E de prisos, de asemenea, să vorbim aici de criza cetății, de închiderea Palatului și de toate cele legate de aceasta: cititorul le bănuiește de pe acum, iar când le va citi negru pe alb, le va savura intens. Ce nu e defel de prisos este să subliniem că soluția crizei va fi găsită de două dintre victime — Baptiste și Matthieu — și, mai cu seamă, că ea nu constă în restaurarea lumii de dinainte, așa cum poate mulți dintre noi ne-am fi așteptat, ci în radicalizarea proiectului prezidențial. Precum Le Corbusier care, de-abia debarcat pe pământ american, îi șochează pe ziariști declarând că zgârie-norii nu sunt suficient de înalți și că trebuie îndrăznit mult mai mult în raționalizarea „mașinii de locuit” care e apartamentul, iar aceasta numai întru fericirea celui ce-l locuiește, de voie, de nevoie, Baptiste și Matthieu se fac apostolii ideii Președintelui și-l uimesc chiar și pe el, declarând că trebuie mers și mai departe în instaurarea egalității și echității în cetate: toți cetățenii, copii ori adulți, tineri ori vârstnici, trebuie să-și ofere trupurile, un anumit număr de zile pe an, loviturilor.

„Prin chelfăneală spre fericire!” Aceasta va fi deviza sub care se va purcede la însănătoșirea corpului social. Dar de însănătoșire este vorba? Desigur, în aparență totul merge cum nu se

poate mai bine, bunicile scapă de reumatisme și se apucă din nou să sară coarda, ridurile femeilor dispar, la fel și celulita, iar adeziunea la noua ordine e atât de mare, încât până și ghilotinații își trimit capetele la Palat spre a fi pălmuite. În spatele suprafețelor zâmbitoare bănuiești însă lucruri tulburi. Și iată de ce. Măsura prezidențială crease un om al violenței pure, făcuse din aceasta — din violența exercitată asupra celuilalt ori din cea suferită — adevărul Omului Nou. Corpul social fusese împărțit în două grupuri distincte — erai fie victimă, fie călău — și fiecare se conducea, fără nicio îngrădire, după această nouă esență a sa. Terapia imaginată de Matthieu și Baptiste constă în injectarea în întregul corp social a unei importante doze de frică, ale cărei prime consecințe sunt ușor de bănuț: putând fi denunțată viitoare victima victimei lui de acum, riscând, așadar, să fie la rândul său schilodit de cel pe care acum îl torturează, călăul de azi se vede silit să-și stăpânească setea de a lovi, să-și îmblânzească loviturile. Nu-i aceasta însă nădejde? Nu se stinge astfel încetul cu încetul violența? Și, împreună cu ea, suferința? Dar mai există o serie de consecințe, și sunt tocmai cele care tulbură tabloul: frica nu poate nimici pulsivitățile violente, ci doar le contrariază, le face să se disimuleze ori, mai degrabă, le împinge să

nu se mai poată manifesta decât simulate, jucate. „Alți coloși, citim spre sfârșit, făceau să răsune un bici mare și promiteau să-l biciuiască pe primul care și-ar bate joc de ei. Biciușca era un fir de vată de zahăr foarte mlădios, pe care călău și victimă și-o împărțeau râzând. Oameni preistorici, îmbrăcați în piei de animale, își dădeau lovături de măciucă, dar măciucile erau din miez de pâine“ etc. Violența fizică, realitatea fizică sunt astfel cangrenate de imaginar, de simulate, de simulacre, și odată cu ele adevărul Omului Nou, marionetă din ce în ce mai goală într-un joc social din ce în ce mai derizoriu. Ajungi să dai dreptate Poetului: „La vraie vie est ailleurs“, „viața adevărată e în altă parte“!

Sugestia pe care o conțin ultimele capitole ale cărții este că Timpurile Moderne s-au angajat pe o cale fără întoarcere, că raționalizarea lumii omului a produs în acesta ravagii definitive: o progresivă și ireversibilă derealizare a vieții. Atitudinea lui Pascal Bruckner e tipică pentru vremurile noastre — pe care mulți le numesc postmoderne —, vremuri caracterizate în mod esențial de pierderea încrederii în cele două scenarii sau „povestiri“, cum le spune Lyotard — pe care le-a inventat modernitatea pentru edificarea, pe baze raționale, a unei societăți cu chip uman, scenariul liberal (cel puțin în forma-i clasică) și cel hegelo-marxist. Cum tipic

postmodern îi este și umorul: dacă până nu demult se putea spune că omenirea se desparte prin râs de trecut, că râsul pedepsește moravurile — ceva ce presupunea credința în existența unei alternative la lumea de care râzi —, râsul care se face aici auzit nu e nici de despărțire, nici punitiv. E râsul celui care nu mai crede în nimic, nici măcar în faptul că nu crede.

Radu Toma

Președintele vrea să schimbe lumea

În momentul în care zvonul care făcuse deja înconjurul orașului ajunsese la ei, Matthieu și Alice se jucau cu colegii lor în curtea școlii. Întâi au dat din umeri, apoi le-a trecut pofta de joacă și nu mai știau dacă era cazul să se bucure sau să plângă.

Când cei doi au ajuns seara acasă, părinții lor erau pradă aceleiași frământări: șeful statului urma să țină un discurs excepțional la televizor. Nu era deloc un semn bun. Nimeni nu uitase reforma pe care o făcuse cu doi ani în urmă, când hotărâse să schimbe distanțele și să modifice greutatea lucrurilor: fuseseră atunci distruse mii de rigle și de cântare. Cei slabi, declarați obezi, fuseseră puși la regim, iar cei grași — hrăniți cu forța. Numeroși oameni muriseră de foame, alții de ghiftuială. În cele din urmă, Președintele a fost de acord să

restabilească sistemul metric; dar țara se aflase pe marginea prăpastiei.

Așa că toată lumea se temea dinainte de vreo toamnă nouă. La ora 8 seara, toți membrii familiei Darbois se așezară în fața micului ecran: era obligatoriu să deschizi televizorul în zilele în care se transmiteau discursuri.

O fanfară militară intona imnul național și apărură apoi fața bucălată a Președintelui. Era ars de soare și purta un lanț de aur în jurul gâtului; salută fluturându-și degetele încărcate cu inele scânteietoare. Răspândeă în jurul lui bună dispoziție, voioșie. Prin deschizătura prelungă a cămășii de culoare roz i se vedea părul bogat de pe piept. Doi perciuni tăiați în formă de stridii păreau că vor să-i invadeze fălcile. Stând pe tron, picior peste picior, tuși ușor, își plesni limba ca să vadă dacă era destul de suplă și începu să vorbească:

„Dragii mei concetățeni și concetățene, scumpii mei, iubiții mei, îngerașii și puișorii mei. În seara aceasta, la sfârșitul acestei zile, sunt aici și mă prezint cu scopul de a vă vorbi, de a vă întreține despre o chestiune hotărâtoare, despre un subiect de cea mai mare însemnătate.“

Trebuie să știm că Președintele, iubitor de vorbe frumoase, avea un principiu, și anume acela că fiecare lucru trebuia spus de două ori.

„După ședința Consiliului de Miniștri și întrunirea membrilor guvernului, după discuții și pălăvrăgeli, vot în unanimitate și consens electoral, am stabilit și hotărât, miniștrii mei împreună cu mine însumi; cei ce se află în subordinea mea și Grațioasa Mea Maiestate, lucrul următor și de viitor: de acum și începând cu acest moment, li se va interzice părinților și capilor de familie, profesorilor și cadrelor didactice, tutorilor și preceptorilor, adulților și majorilor, să-i atingă și să-i cârpească pe copii, pe bulgărașii noștri de aur, fie chiar și cu o pană, cu acel apendice tegumentar al păsărilor, în public sau în particular, afară sau acasă, sub amenințarea unei amenzi și a unui proces-verbal putând să ducă și să conducă la muncă silnică și carceră.“

De ce-i plăceau atât de tare Președintelui repetițiile? Pentru că admira belșugul de cuvinte, bogăția verbală. O frază simplă era pentru el un simbol al sărăciei. Repetițiile îl ajutau să întipărească mai bine în mintea interlocutorilor săi maximele, iar presa îi publica în fiecare zi câte una.

„Într-adevăr, indeed, este de neconceput, de neînchipuit, dragi concetățeni și supuși, ca la sfârșitul acestui secol, în apropierea anului 2000, zilnic și cotidian, să moară și să-și dea sufletul, doi copii, doi țânci, în urma brutalităților

și silniciilor comise și săvârșite asupra lor de către adulți, de către cei mari. Călăii mucoșilor, torționarii îngerilor, nu ar fi îndrăznit să-și desfășoare fărădelegile, să comită nedreptățile, dacă n-ar fi fost îndemnați și incitați prin atitudinea de zi cu zi, prin comportamentul curent al celei mai mari părți dintre dumneavoastră care vă palmuiți și vă loviți odraslele, plozii, pentru un da sau un nu, în orice moment și fără motiv. Dragii mei prieteni, iubiții mei amici, nu vă reproșez nimic și nu vă condamn, dar vă atrag atenția și vă previn că epoca laxismului, a toleranței, a luat sfârșit, s-a terminat. Atari deprinderi și obiceiuri trebuie să fie părăsite, aruncate la gunoiul vremurilor, în pubelele istoriei.“

Președintele tăcu o clipă și își frecă mâinile, făcând să scânteieze pietrele scumpe ale inelelor în lumina proiectoarelor.

— Ce se mai lungește, suspină Alice.

— Ascultă doar un cuvânt din două, o sfătui tatăl ei, pentru că spune același lucru de două ori.

Era adevărat: intervențiile televizate ale Președintelui se prelungeau târziu în noapte, și școlarii, care erau siliți să asculte până la capăt, aveau a doua zi cearcăne la ochi. Prozopopeele sale fără de sfârșit, atunci când era în formă, puteau să țină o zi întreagă, din zori până-n

seară, ținându-l pe locul o întreagă națiune. Pentru motivul acesta, Președintele nu era primit la întâlnirile internaționale, unde era poreclit: „Înmulțiți cu Doi“. Predispoziția sa pentru reluări îi indispunea pe diplomați. Lui nici că-i păsa. Rămânea în continuare stăpân pe el și conducea cu o mână de fier țara aceea mică, așezată undeva între Elveția, Franța, Germania, Asia și Africa.

„Totuși și cu toate acestea, dragi cetățeni și subordonați, regimul și guvernul nostru, cu marea noastră înțelepciune și clarviziune, știm și cunoaștem cât de greu și de anevoios este pentru ființa umană, pentru bipedul vorbitor, să uite practicile învechite, să renunțe la comportamentul din trecut; de la începuturile lumii, de la facere, ați fost obișnuiți și antrenați s-o luați pe coajă, să fiți pocniți pe obraz, în plină moacă, pe când erați mici, mucoși, și să dați, să împărțiți și voi palme când ați crescut, când v-ați făcut mari. Acest obicei, această deprindere, fixate în memoria și în cutia voastră craniană, n-o să se șteargă, n-o să dispară atât de repede, atât de iute. Astfel și așadar, pentru a ușura și în scopul de a simplifica trecerea și tranziția de la perioada represiunii, epoca fierului, la epoca de aur a viitorului luminos, am hotărât și decretat — ca o măsură de echilibrare, de alinare — să se ridice și să se zidească

în inima oraşului, în centrul capitalei, o clădire, o construcţie cu mai multe etaje, cu mai multe niveluri, unde, în fiecare săptămână, adică de patru ori pe lună, sâmbăta şi duminica, adică în weekend, părinţi şi adulţi, tutori şi preceptori, vor putea în toată legalitatea şi fără pericolul vreunei pedepse, la un preţ stabilit şi în schimbul unei sume modeste, să păruiască şi să chelfănească, să ciupească şi să biciuiască haimanalele, loazele, indiferent de vârstă şi de condiţie socială. Acest lăcaş va fi numit, acestui edificiu i se va spune Palatul chelfănelii, Palatul chelfănelii bis, şi-şi va deschide porţile indivizilor de ambele sexe, va primi bărbaţi şi femei, de peste 18 ani, majori, fără cazier, juridic nepătaţi, în timp util şi la momentul necesar veţi afla toate informaţiile suplimentare, toate amănunţele ajutătoare. Dragi tovarăşi, îndrăgiţi concetăţeni, Preşedintele vostru Mult Iubit, Şeful vostru Respectat, Marele vostru Căpitan, Genialul vostru Conducător, vă salută, vă spune ciao!“

Am mai spus că Preşedintele nu se sinchisea de poreclele cu care era procopsit în străinătate. Lingvişti, etimologi, foneticieni, urmaţi de hamali care cărau pe spinările lor dicţionare groase în mai multe volume, se aflau în permanenţă pe lângă persoana sa şi erau puşi să caute cuvinte noi; în afară de

aceasta, un ministru al Condeii nota zi și noapte toate vorbele sale și cele mai frumoase găselnițe! Președintele se recita cu mândrie și recita Adunării listele sale lungi cu sinonime. La rândul lor, școlarii erau obligați să le învețe ca să treacă clasa. Folosirea sinonimelor era facultativă în viața de toate zilele, dar era obligatorie în presă și în dezbaterile politice. Jurnalele, ba chiar și fițuicile, erau groase cât o biblie; iar documentele oficiale nu aveau niciodată mai puțin de 300 de pagini, ceea ce însemna o cheltuială enormă de hârtie. În Cameră, Președintele dădea întotdeauna dreptate deputatului care își exprimase cazul într-o mie de feluri, făcând dovada unui vocabular diversificat și a unei stăpâniri perfecte a retoricii. Orice cuvânt trebuia să se prezinte însoțit de cel puțin un dublet care să-l justifice, iar cei care debitau trei sau patru, fie ele și parțiale, aveau dreptul să-și vadă numele înscrise cu litere de aur pe clădirile publice. Nu-și găseau loc în conversație cuvintele izolate, numai dacă nu cumva Președintele, printr-un decret solemn, nu făcea apel la o limbă străină pentru a da un echivalent unui cuvânt unic. Și astfel, el se lăuda nu numai că se afla la conducerea unui popor de oratori, dar și că avea pe limbă toată elocința din lume.

Mântuirea va fi și pentru câini și pisici

Totuși, în seara aceea, Matthieu, Alice și părinții lor nu prea se sinchiseau de nazurile lingvistice ale conducătorului. Mesajul lui îi neliniștea, cu atât mai mult cu cât în familia lor, bătaia nu prea era obișnuită: doar ici-colo, din când în când câte o pălmuță, urmată de o împăcare duioasă. Familiile prietene fură pradă unei emoții asemănătoare.

A doua zi presa reluă în amănunt declarațiile Președintelui. Cetățenii republicii nu mai aveau timp decât o lună ca să-și pocnească progeniturile. Să profite! După această dată vor trebui să încredințeze statului și slujbașilor acestuia pedepsirea. Același lucru urma să fie valabil pentru câini și pentru pisici, care vor beneficia de drepturi și de îndatoriri identice cu cele ale copiilor. Și unii și alții vor face cu rândul la Palatul chelfănelii, printr-un sistem

de rotație din cincisprezece în cincisprezece zile, inclusiv vara. Nici un pui de om sau de mamifer de la cinci la cincisprezece ani nu se va putea sustrage de la aceasta, în afară de cazul în care suferă de o boală gravă sau de o infirmitate atestată de un medic. Handicapații și paraliticii erau dispensați de stagiul, cu excepția vindecărilor miraculoase care i-ar face apti pentru probe. Tarifele de intrare vor fi convenabile și accesibile tuturor.

În câteva zile, zidurile orașului fură acoperite cu desenele viitorului edificiu, începură lucrările. Mii de persoane în vârstă fură expulzate din câteva cartiere ale orașului vechi; apărură buldozere uriașe care distruseră case, sfârtecară orașul pentru a face loc unei întregi armate de zidari, muncitori și salahori, în fiecare dimineață, adepții partidului unic defilau pe străzi strigând: „Trăiască reforma Președintelui, trăiască viitorul!”

Populația primi evenimentele cu un fel de neliniște amestecată cu indignare și ușurare: o grijă mai puțin. Legea preciza că după 20 martie — începutul reformei coincidea cu începutul primăverii — orice băiețandru molest de un adult putea să depună o plângere împotriva lui și să obțină arestarea imediată a acestuia. La gândul că nu vor mai avea voie să administreze nicio corecție, tații și mamele

se năpustiră asupra șezuturilor nevinovate, asupra obrăjorilor proaspeți, fără să uite să dea câte un picior lui Azor sau lui Motănel. Loveau fără să se gândească, din reflex, așa cum s-ar fi apucat de băutură dacă ar fi fost decretată prohibiția. Așa că primul rezultat al măsurii prezidențiale a fost să umple spitalele în câteva zile de copii!

Matthieu fu convocat înaintea surorii sale, în aceeași zi cu cel mai bun prieten al său, Baptiste Tusseau, la etajul al doilea, al scatoalcelor și caftelii. Un weekend era rezervat la Palat băieților, celălalt fetelor. Președintele știa că plăcerea de a bate sexul slab nu este aceeași cu cea resimțită atunci când ai de-a face cu sexul tare. Fragilitatea legendară a domnișoarelor, anatomia lor sensibilă, în sfârșit pudoarea Șefului Suprem dictau această separare; nu te-ai fi putut gândi, de exemplu, să-t dai unei fete pantalonașii jos în fața unui băiețel și nici invers.

Chelfăneala bine temperată

Când în dimineața zilei de 20 martie, după ce și-au luat un rămas-bun sfâșietor de la părinți, cei doi prieteni se înfățișară la poarta Palatului, fură uluiți. Se așteptau să vadă o clădire întunecată, în stil medieval, cu carcere subterane și cu turnuri; aveau însă în față o construcție zveltă din oțel și sticlă; cu patrusprezece etaje țâșnind înspre văzduh, cu lifturi diferit colorate. Un steag pe care era brodată o mână pregătită să se îndrepte spre un funduleț gol și rotunjour flutura pe acoperiș și pe o pancartă de un roșu aprins stătea scris: „Trăiască dreapta bătaie democratică! Trăiască chelfăneala bine temperată!”

Efectul era nemaipomenit. La intrare se afla deja o grămadă de curioși, dintre care unii veniseră de cu noapte. Reclame mari luminoase explicau publicului regulile de funcționare ale stabilimentului.

Atracțiile erau repartizate pe etaje după cum urmează:

- La etajul întâi, se trage de urechi.
- La etajul al doilea, se dau perechi de palme.
- La al treilea, copiii sunt puși la colț.
- La al patrulea, drăcușorii întind unor adulți nostalgici degetul cel mare pentru a fi supt și unghiile pentru a fi roase cu nervozitate.
- La al cincilea, se administrează câte o bătaie la fund cu palma și se distribuie șuturi.
- La al șaselea, se ciupește pielea și se trage de păr.
- La al șaptelea, se distribuie jordinii.
- La al optulea, li se aplică îngerașilor câte o sărutare sonoră și udă. N-au dreptul să se steargă.
- La al nouălea, sunt lovite degetele și extremitățile cu o riglă de lemn sau de fier.
- La al zecelea, se aplică cravașa pe părțile carnoase.
- La al unsprezecelea, se biciuiește cu urzici proaspete dispuse în mănunchiuri.
- La al doisprezecelea, se aruncă ciulini pe pielea goală și se freacă derbedeii cu ierburi tăioase.
- La al treisprezecelea, intră în funcțiune mașina de bătut, un robot automatizat cu patrușprezece brațe care furnizează toate pedepsele descrise mai sus.

— La al patrusprezecelea, se poate astâmpăra setea la o cofetărie și se poate admira panorama capitalei.

În decursul unui an fiecare copilaș are datoria să treacă de cel puțin două ori pe la fiecare dintre cele treisprezece etaje. Ordinea se stabilea prin tragere la sorți. Toți așa-zișii „voluntari” erau înregistrați pe ordinator.

În dimineața aceea Matthieu și Baptiste fură conduși de o îngrijitoare într-un vestiar cu pardoseala de culoare albă, unde, în tovărășia altor băieți de vârsta lor — zece ani —, fură nevoiți să tragă pe ei un fel de veșmânt de bumbac, de culoare cenușie, asemănător unui kimono de judocan. Îmbrăcămintea croită dintr-un material solid lăsa descoperite brațele, gâtul și gleznele și putea fi ridicată cu ușurință. Numele și prenumele erau înscrise pe un badge roșu și negru prins cu ace de gămălie pe partea de dedesubt a gulerului. Programul începea la ora 9 și se termina cu o gustare oferită tuturor participanților. La prânz toți mâncau acolo unde se aflau. Părinții aveau dreptul să vină să-și smotocească vlăstarele, cu condiția să plătească, precum orice muritor.

Etajul al doilea era alcătuit dintr-un spațiu vast căruia îi puteai măsura dintr-o privire lărgimea și adâncimea. Mai multe rânduri de fotolii de piele, pe care se așezau stagiarii, îl

împărțeau în părți egale, între două fotolii era plasat un scaun de paie fixat de podea și prevăzut cu curelușe. Acolo putea fi legat un câine sau o pisică. Se hotărâse ca, spre deosebire de puii de om, care erau lăsați liberi, cățelandrii și motăneii, lipsiți de judecată, să fie legați, ca să nu poată s-o ia la sănătoasa.

În jurul fiecărui scaun și fotoliu erau puse la dispoziția spectatorilor balansoare și șezlonguri: muștruluielile erau publice. Un cadran de cristal lichid, incrustat în brațul fotoliului, indica prețurile, descrescătoare în raport cu numărul prestațiilor. Un valet era însărcinat să aibă grijă de câte un copil și de câte un animal. Vindea biletele, supraveghea operațiile și trebuia să-i ademenească pe clienți, la nevoie laudând pielea moale, a protejaților săi, carnația catifelată. Puterea de convingere, darul de a da din gură făceau parte din însărcinările sale, cu atât mai mult cu cât era retribuit în funcție de numărul de bilete vândute.

Servitorul lui Matthieu era o matahală arțăgoasă, îmbrăcată cu un combinezon fluorescent roz pe care era imprimată mâna pregătită să cârpească. Îi explică în câteva cuvinte ce trebuia să facă: nu avea voie nici să se miște, nici să încerce să scape de târnoseală; nu trebuia să se teamă de nimic, căci urma să fie pălmuit, s-ar putea spune obiectiv, fără să aibă cineva

pică pe el. Matthieu spuse că la el acasă nu-l atingea nimeni, doar poate de drag. „Ai noroc, îi răspunse servitorul, dar într-o societate solidară, cei favorizați trebuie să plătească pentru ceilalți.“ Îl rugă să se așeze, să stea drept, să nu se foiască și să încerce să aibă un zâmbet atrăgător. Câțiva metri mai încolo alt servitor îi spunea aceleași lucruri lui Baptiste, care îi răspundea cu aceleași argumente. Palatul urma să se deschidă peste câteva minute.

Tot orașul tropăia de nerăbdare în fața intrării, ca să admire minunea. Pe coridoarele de acces la diversele etaje mișuna o mulțime zgomotoasă și nedisciplinată, ținută în frâu de oameni de ordine. La un semn, în mare zgomot de fanfară și trompete, ușile fură deschise. Președintele însuși, instalat la Postul de Comandă al Palatului, asista la ceremonie în fața unui sistem video și bea șampanie cu membrii guvernului și ambasadorii străini.

Fiecare etaj era asaltat de câte un val de oameni cumsecade. Toți scoaseră strigăte de uimire văzând băieții și animalele așezați cuminți fiecare pe câte un scaun. Câte unul îl recunoștea pe fiul sau pe buldogul vecinului său. Unii părinți veniseră să-și încurajeze copiii. Se uitau atent și pe rând la toți candidații, le comentau ținuta și nu se hotărau să înceapă, în ciuda invitațiilor stăruitoare ale paznicilor.

Timp de o oră nimeni nu îndrăzni să înceapă ostilitățile. Era greu să dai într-un necunoscut, dar era și mai greu s-o faci de față cu martori. Prezența celorlalți îi apăsa ca un bolovan. Oamenii își vorbeau din ce în ce mai puțin unii altora, iar câțiva se retrăseseră în vârful picioarelor. Președintele, cu ochii ațintiți asupra ecranului, se temea deja de un insucces.

Înțelese, prea târziu, că scatoalcele ar fi trebuit să fie gratuite în prima zi, se înfurie pe miniștri că nu-i sugeraseră această idee și îi amenință cu ocna și cu biciul dacă reforma dădea greș. Dacă ar fi anunțat acum gratuitatea, ar fi însemnat să dea înapoi în ultimul minut.

Și totuși paznicii invitau, implorau aproape vizitatorii să treacă la acțiune și nu știau ce să mai spună și cum să mai lingusească pentru a-i scoate din starea de indiferență. Cine va avea privilegiul să fie bătut primul?

În sfârșit, la etajul al doilea, o doamnă durdu-lie, cu obrajii rumeni, se apropie de Matthieu, îl examinează cu de-amănuntul, îi atinse pielea, îi pipăi mușchii, se uită la dinți și, cu o voce tremurătoare de emoție, îl întreabă pe valet care sunt tarifele. Se uită iar la băiețel, șovăi din nou, scoase din portofel două hârtii foșnitoare — casa nu accepta creditul —, își scoase haina încredințând-o împreună cu geanta valetului și își suflecă mânecile.

— Așadar, Matthieu (îi citise numele pe partea de dedesubt a gulerului), ce prostie ai făcut de te afli aici?

— Știți bine, doamnă, că n-am făcut nimic, am fost numit de guvern.

— Nu-i frumos să minți, Matthieu, spune-mi tot adevărul.

— Dar vă jur, n-am făcut nimic.

— Chiar nicio pozna? N-ai șterpelit nimic?

— Nu, chiar nimic.

Pleosc: îl pocni serios sub ureche, gata-gata să-i scoată capul din țățâni.

Matthieu lăsă capul în jos și-și frecă obrazul.

— Aha, acum nu mai zici nimic? Obraznicule!

Doamna inspiră aer pe nări și, pleosc, îi mai cârpi una pe celălalt obraz, năucindu-l. Apoi își masă încheieturile și luă mulțimea drept martor:

— Cel puțin acum știe de ce e aici, golanul ăsta.

Spectatorii aplaudară și Matthieu, cu nasul în pământ, nu putu să-și stăpânească două-trei lacrimi. Prigonitoarea lui se împăuna auzind strigăte de bravo și îi invită pe ceilalți să o imite: în câteva minute copiii fură asaltați, începutul era făcut și se transmise la toate etajele; de la parter până la ultimul nivel, lumea se puse care mai de care pe snopeală și burdușeală. Unii zgâmboi plângeau

înainte chiar de a fi atinși, urlau când vedeau că cineva ridica mâna împotriva lor. Clienții erau tot mai înverșunați cu fiecare plânset, uitând de sângele rece pe care li-l recomandase Președintele. Țipetele, în loc să-i potolească, îi stimulau, făceau să le crească pofta de scăr-măneală. Vacarmul culmina cu scheunatul câinilor, cu miorlăiala pisicilor prinși cu toții în chingi, care ajungeau să producă în jurul Palatului o văicăreală să-ți frângă inima. Supraveghetorii de-abia reușeau să stăvilească nerăbdarea vizitatorilor și nu-i puteau împiedica pe unii chilipirgii să ardă una fără să plătească; în cartierul său general, Președintele sălta în sus de bucurie, îi săruta pe miniștri și pe diplomați pe gură și vedea deja cum vistieria i se umple cu grămezi mari de aur și de argint.

Ispășirea prin cazne

Pentru toți voluntarii, dintre care făceau parte și Matthieu și Baptiste, ziua a fost plină de încercări: de sute de ori îmbrânciți, ciomăgiți, bruftuluiți de burghezi, de muncitori, de pramatii, de sindicalști, de imigranți, bătuți de femei din lumea bună care cotcodăceau și se sclifoseau, s-au umplut de vânătăi, de echimoze, de zgârieturi, aveau degetul mare zdrelit sau le curgea sânge din nas, iar obrații lor înroșiți purtau urmele a zeci de degete care se întipăriseră unele peste altele.

Cu o oră înainte de gustarea de adio, Președintele, suita sa și demnitarii străini veniră să inaugureze la rândul lor Palatul; în generozitatea sa, șeful statului își lăsase poporul să facă safteaua clădirii. O echipă a televiziunii îl urmărea pretutindeni, iar ministrul Condeului îi nota până și răsuflările într-un caiet mare cu margini aurite; înaintând cu pași mari,

Președintele pălmuia ușor, în trecere, fiecare ștregar și strângea mâna valetului acestuia. Deși nu lăsa să se vadă, starea de plâns a cobailor îl neliniști în cele din urmă. Când sosi în fața lui Baptiste, care avea ochii umflați și umezi, îl întrebă cu asprime:

— De ce plângi, Baptiste?

— Plâng de rușine, îhîhî, domnule Președinte. Am primit într-o singură zi, îhîhî, mai multe lovituri decât în toată viața mea.

— Și te plângi? (Să notăm că Președintele nu se repeta: într-adevăr, privilegiul sinonimelor era păstrat pentru ocaziile deosebite și nu era folosit într-o întrevedere cu un minor.) Până acum părinții tăi nu te băteau, în timp ce în alte părți alți copii primeau câte o porție dublă sau triplă: iată-vă de acum supuși cu toții aceluiași regim. Echilibrul a fost restabilit. Nu-ți dai seama cât e de ingenios? Nu asistăm oare la un progres nemaipomenit, la o deschidere istorică înspre ceva nemaivăzut, nemaiauzit?

Președintele nu putea totuși să se abțină să nu se repete. Era ceva mai puternic decât el: sinonimele îi plăceau la nebunie!

— Nu știu, domnule Președinte, mă doare, asta-i tot.

— Oh, smiorcăitule, tare nu-mi place cum te porți, îmi dați voie?

Președintele se întoarce către valet ca să-i ceară încuviințarea și troscl! Cu un du-te-vino îi arse două lui Baptiste, care aproape căzu de pe scaun, ceea ce aduse un tttt reprobator din partea suitei prezidențiale.

— Ce ziceți, domnilor, mi-a reușit?

— Grozav, extraordinar, strigară în cor miniștrii și consilierii, iar Președintele își expuse palma grăsuță în fața camerei de luat vederi.

— Iată, domnilor, o adevărată scatoalcă, efecace și sonoră, cum mi-ar plăcea să văd că dă toată lumea.

— Bravo! Ura pentru Președinte!

Președintele nu deschidea niciodată gura fără să fie imediat aplaudat de suita sa. Lăsa ro-potul să dureze până ce se sătura și îl întrerupea printr-o mișcare a bărbiei.

Mai încolo dădu peste o javră îngrozitoare care lătra fără încetare ca o sirenă apucată, o javră cu urechile lăsate, cu un păr scurt pe cap ca o perie și căreia o avalanșă de lovituri îi dă-duse darul vorbirii. Bineînțeles, urla înjurături obscene la adresa vizitatorilor. Președintele se opri în față-i și, foarte întăritat la auzul acestor grosolăanii, îi ținu următorul discurs:

— Cu ce drept îndrăznești să vorbești? Rolul tău e să latri și să fii ascultător, îți ordon nu numai să taci, ci și să fii fericit!

— Tacă-ți fleanca, împruțitule, șterge-o!

Indignat, zăpăcit, șeful Statului încercă să-i croiască una corciturii. Dar și-o făcu cu mâna lui. Mai iute decât el, javra îi apucă palma între fălci și își înfipse caninii. S-a auzit un muget și toți se năpustiră în ajutorul celui mușcat. Din fericire, rana era superficială și onorabilul vătămat putu să ia loc la masă puțin după aceea.

Dar, în locul unei adunări de tineri zburdalnici, avea în fața lui doar o adunătură de prăpădiți posaci, acoperiți de vânătași, pe care aroma eclerurilor cu ciocolată, privescerea prăjiturilor cu frișcă, rotunjimea bezelelor nu reușeau să-i înveselească. Președintele mănca din toate cu mare poftă — la drept vorbind a mâncat toate prăjiturile, avea nevoie să se refacă după cele suferite — dar proasta dispoziție din jur îi strica plăcerea.

— Ce! eu mă plâng?

Și își tot arăta mâna înfășurată într-un pansament enorm.

Deja presa și televiziunea nu vorbeau decât despre suferința pricinuită președintelui, iar miniștrii, curtenii, ambasadorii se înghesuiau spre reședința lui pentru a-i prezenta regretele și urările lor de grabnică însănătoșire.

Acest incident puse cu totul în umbră starea proastă a pușlamalelor. Pretutindeni sosirea lor acasă provocă groază și revoltă, iar părinții

petrecură ore întregi, duminică seara, să răco-rească epidermele zgâriate în ligheanele cu apă, să ungă cu cremă obrajii îndurerați. Cât despre câinele vinovat de crima de lezmaiestate, fu arestat în aceeași seară, judecat cu ușile închise și condamnat să stea opt ani în fortăreață. Din moment ce n-a mai fost lovit, el pierdu darul vorbirii îndată după aceea și se mulțumi să schelălăie, tâmpește, ca toți semenii săi.

Palatul chelfănelii deveni unica obsesie a republicii. Băiețași și fetețe așteptau cu groază apropierea sfârșitului săptămânii. Dimpotrivă, vizitatorii se îngrămădeau încă de vinerea după-amiază în fața intrării. Hotelurile din jur erau ocupate dinainte pentru următoarele șase luni. Bișnițarii închiriau la prețuri de speculă, pentru o noapte, saltele întinse pe trotuar. Oamenii foloseau cele mai nebănuite vicleșuguri pentru a se vârî la coadă cât mai în față. Unii dădeau bani unor bătrâni sărmani, unor cerșetori, sau își trimiteau bona sau omul de serviciu să stea la coadă în locul lor. În ciuda acestor șiretlicuri, mii de cetățeni rămâneau mofluji, în drum, pe ploaie sau pe soare, fără să mai poată ajunge în Sfântul Lăcaș. Erau nevoiți să se mulțumească, prin urmare, cu poveștile de la ieșire ale celorlalți, iar seara cerșeau anecdote și amănunte celor care avuseseră norocul să intre.

Totuși unii luară mai departe legea prea ușor și nu încetară să ridice mâna asupra puradeilor, sfidându-i să li se împotrivească, împuterniciți cu noi drepturi, puștii dădură de îndată de știre autorităților, iar părinții recalcitranți, profesorii vinovați fură aruncați în închisoare. Ca să se întărească supravegherea, statul instala în colțul străzilor cutii pentru denunțuri. Crescu numărul scrisorilor anonime: fratele își denunța sora geamănă, vecinul vecina, profesorul pe colegul său, iar arestările de nevinovați se înmulțiră?

Câțiva ștregari, supărați pe mama și pe tata, se palmuiau ei înșiși, apoi, cu urmele propriilor lor degete pe față, alergau să-l avertizeze pe primul jandarm. Alții, și mai șmecheri, și acționând în înțelegere cu agenții forței publice, se ascundeau prin colțuri, chemau câte un gură-cască și întindeau obrazul: vai de cel care nu putea rezista ispitei! Abia dacă apuca să ridice mâna că se și trezea cu un proces-verbal și o amendă pe care complicități și-o împărțeau între ei. Închisorile se umplură de mame vi-trege, de brute, de inamici ai progresului, iar judecătorii, supraîncărcați, se plâneau că nu mai fac față.

Dar Palatul prospera, aducea beneficii, iar Președintele era în culmea fericirii. Mări salariile procurorilor și construi închisori noi. Ca să stă-vilească criticile, publică în presă comunicatul

următor: „Guvernul, augusta mea persoană, nu va da îndărăt niciodată, nu va face niciun pas înapoi. Părinții neîndurători, tații și mamele fără milă, vor fi pedepsiți cu asprime, reprimăți fără cruțare, dacă încearcă sau se străduiesc să zăgăzuiască, să împiedice reforma mea măreață, mersul neabătut înainte al Istoriei“.

Omul cu mănuși albe

Cincisprezece zile mai târziu, Matthieu și Baptiste fură convocați la etajul al șaselea ca să fie ciupiți și trași de păr. S-au întors la Palat cu moartea în suflet, istoviți dinainte de chinul care-i aștepta. Până către ora 11 dimineața li se sucise, li se strivise de mai multe ori și în mai multe feluri pielea obrazilor, brațelor, burții și bărbiei, li se smulseseră smocuri de păr, când un om îmbrăcat elegant, cu profilul fin, se opri în fața lui Matthieu, se uită la el cu atenție, îl cântări cu privirea înainte de a cumpăra de la valetul lui o serie de zece ciupituri și trageri de păr succesive. Era un adevărat supliciu.

Omul, îmbrăcat cu o haină frumoasă de alpaca, scoase o pereche de mănuși albe de căprioară și le puse fără grabă și, cu un gest delicat, atinse obrajii lui Matthieu. Mănușile sale imaculate abia se distingeau pe pielea albă. Ținuta lui îngrijită, politețea sa îl liniștiră pe

copil. Nu prea înțelegea cum un gentleman de un asemenea rang putea să se înjosească participând la astfel de jocuri, dar se lăsă încrezător în mâinile sale, care miroseau atât de frumos.

Mângâierile nu ținură mult și se transformă deodată în pișcături groaznice. Cinci degete mititele și rele apucară partea groasă a obrazului și i-o suciră în toate direcțiile ca pe-o bucată de hârtie. Pierzându-și răsuflarea, Matthieu era gata-gata să cadă de pe scaun. Omul îl privi surâzător și îi oferî propriul său braț ca să-l ajute să se ridice. După ce băiatul a luat din nou loc, începu să-și plimbe iar mâna înmănușată pe obrazul stâng. Mirosul pielii de căprioară, ce fusese înainte sinonim cu îndurarea, prevestea acum nenorocirea. Într-adevăr, după dezmierdare veni o înțepătură și Matthieu se prăbuși din nou de pe scaun.

— Domnule paznic, mă chinuie, nu e drept.

— Nu mai crâcni. A plătit ca să ciupească și ăsta-i dreptul lui.

— Dar fiecare pișcătură este cumplită și feroasă cât zece.

— Ține-ți gura; te afli aici ca s-o încasezi, nu ca să te vaiți.

Omul îi surâse paznicului, îi strecură o monedă și își privi victima câteva minute, cu pupilele nemișcate. Această contemplare avu darul să-l înspăimânte pe Matthieu, care crezu

că-și pierde cunoștința simțind ultimele ciupituri, mai dureroase decât celelalte. Călăul său nu se grăbea și nimic nu era mai înfricoșător decât această așteptare. După ce termină cu el, se îndreptă fără să clipească spre Baptiste, care se afla destul de aproape. Și cu aceeași încetineală, cu aceeași sălbăticie, îl făcu să trăiască clipe îngrozitoare.

Opt zile mai târziu, Alice și Angele, surorile lui Matthieu și a lui Baptiste, avură partea lor din hatârurile călăului înmănușat și plânseră câteva nopți nenorocul de a fi trecut prin mâinile acestuia. Săptămâna următoare, cei doi băieți ale căror răni încă nu se cicatrizaseră erau chemați la etajul al cincilea al Palatului ca să primească bătaia pe fundul gol.

Unul dintre principiile stabilimentului stipula ca micuții să nu fie niciodată loviți de două ori la rând, chiar și la interval de cinsprezece zile, pe aceeași parte a corpului. Aceasta pentru a evita comoziile prea puternice sau, din contră, o insensibilitate precoce.

Pradă din nou unei teribile neliniști, Matthieu și Baptiste se prezentară în sâmbăta aceea la posturile lor. De câteva nopți aveau același coșmar: erau supuși celor mai groaznice chinuri, o mulțime plină de ură îi înconjura rânjind, iar râsetele ieșeau din gurile oamenilor ca un puroi. Habar n-avea că toți stagiarii

erau bântuiți de aceleași vise și se trezeau în toiul nopții urlând. Printre tineri se răspândea o psihoză.

Dimineța se desfășură ca de obicei, cu seria cunoscută a domnișoarelor bătrâne, a burlacilor neglijanți, a idealiștilor incorigibili, a utopiștilor, a exaltaților care își luxau de multe ori încheietura, dând prea tare. Cei doi prieteni începuseră să se obișnuiască, pielea le era aproape bătătorită, încetau să respire atunci când se declanșa lovitura; când, către ora 4 după-amiază, apărură îngrijit ca întotdeauna omul cu mânuși albe. Se sprijinea de data aceasta într-un baston cu mâner de fildeș. Conducându-l de un radar, fără nicio șovăială, se îndreptă spre Matthieu, îl salută înclinându-și ușor capul, cumpărând cinci chelfăneli de la valetul lui și păstrând alte cinci pentru valetul lui Baptiste.

Regulamentul prevedea ca băiatul să sufere această pedeapsă în picioare, sprijinit de scaun, cu pantalonii pe vine și cu șezutul îndreptat spre mână răzbunătoare. Matthieu își dădu pantalonii jos cu părere de rău și începu să tremure fără motiv. Aștepta, cu gura uscată, cu capul vârat între umeri. Primul atac, de o violență nemaiauzită, îl făcu să se prăbușească aproape sub scaun. Pe ochi i se puse un vâl negru. Doar durerea îl făcu să nu leșine: feșele îi ardeau de parcă cineva le-ar fi atins cu

o bară de fier incandescentă și imploră să fie stropit, să-i fie stinsă durerea cu un urcior de apă proaspătă. Dintr-o singură mișcare, omul cu mânuși albe făcuse mai mult rău decât cele zece sau douăzeci de persoane de dinainte. Izbitura sa pleca cu viteza fulgerului, cu o forță care-ți tăia răsuflarea. De fiecare dată, corpul i se zguduia până la creier. Matthieu ar fi jurat că omul își punea în mânuși pietre sau obiecte metalice. Nu părea să fie deosebit de viguros, așa că puterea loviturilor nu se explica altfel.

Cu o voce sfârșită îl rugă pe paznic să verifice. După ce făcu un control rapid, acesta îl liniști: în mânuși nu se afla nimic. Matthieu refuză să-i dea crezare: fiecare pălitură era un chin și pielea sa sângera. Către sfârșit, valetul trebui să-l sprijine ca să poată rezista atacurilor care urmau unul altuia într-un ritm îndrăcit. Baptiste se uita cu spaimă, știind că urma să-i vină și lui rândul.

Și într-adevăr, când omul termină cu prietenul lui, lăsându-l pe jumătate mort, se șterse cu o batistă de dantelă, ceru un pahar de apă minerală și se duse și la el să-și exercite trista funcțiune. Și de data aceasta se dovedi de o sălbăticie fără seamăn. Țintea fundul băiețelului cu o privire inexpressivă, aproape cu indiferență. Ridica mâna: în momentul acela un fel de lumină îi strălucea pe față și, cu

buzele umede, cu trăsăturile încordate, se deda beției de a lovi. Spasmul culmina în momentul loviturii, iar el își revenea respirând zgomotos, de parcă ar fi fugit.

Matthieu și Baptiste fură nevoiți să se întoarcă acasă cu ambulanța și fură scutiți de chelfăneală, după un examen medical, până la sfârșitul weekendului. Valeții își exprimară nemulțumirea: mucoșii aceștia care dădeau bir cu fugiții după trei contuzii nu erau buni de nimic la Palat. Redactară o petiție către Președinte ca să obțină flăcăi mai viguroși, la nevoie importați din străinătate.

Cei răi sunt pedepsiți

Când își văzură odraslele schilodite și plânse, părinții lui Matthieu și ai lui Baptiste simțiră că înnebunesc de furie. Cei doi tați își telefonară unul altuia imediat, ca să cadă de acord asupra unei acțiuni de împotrăvire. Situația nu putea să mai dureze. Dar ce era de făcut? N-aveau niciun drept să intervină în interiorul Palatului sau să încerce să-și ocrotească copiii, act care le-ar fi adus închisoarea. A intenta o acțiune împotriva Statului le-ar fi provocat sâcâieli și cheltuieli, iar rezultatul era nesigur. Rămânea soluția unei răzbunări particulare: se hotărâră s-o adopte după ce-și învinseră repede câteva scrupule.

Matthieu și Baptiste știau că asupritorul lor se ducea în fiecare săptămână la Palat, unde petrecea două zile întregi. Totdeauna singur, cheltuia averi, îi plăcea tot atât de mult să-i ia în târbacă pe puști, cât și pe puștoaice și

nu pleca decât la închidere, după o orgie de pumni și de scatoalce. Era ușor de recunoscut după statura înaltă și îmbrăcămintea îngrijită: era singurul care purta mănuși albe.

Înarmați cu aceste informații, domnii Darbois și Tusseau se puseră la pândă în duminica următoare, seara, la ieșirea din Palatul chelfănelii. Fură nespuse de îndurerați când le văzură pe cele două fete mai mici, Alice și Angele, ieșind într-o stare de plâns, cu ochii încercănați, cu fața plină de vânătași, și acest spectacol îi mânie și mai tare. În valul de vizitatori, îl identificară fără dificultate pe torționarul îmbrăcat elegant. În seara aceea purta un costum de flanelă în dungă la două rânduri, încălțăminte de piele maro roșcat, și avea înfipt la butonieră un trandafir alb. Mergea repede, părea istovit, cu ochii goi, și nici măcar nu-și scosese mănușile. Cei doi tați îl urmăriră și de-abia se abținură să nu se arunce asupra lui și să-l calce în picioare în public. Când ajunse într-o piață unde era puțină lume, individul chemă un taxi, iar urmăritorii lui, care se opriseră nu prea departe, fură obligați să demareze cu toată viteza ca să nu-l piardă din vedere. Drumul fu lung, întortocheat, și de mai multe ori cea de-a doua mașină, mai puțin puternică, rămase în urmă. Era limpede că bruta cu mănuși albe locuia într-unul din cartierele frumoase, departe de

centru, într-un spațiu larg, plin de verdeață și de armonie. Mașinile meraseră de-a lungul parcurilor, pe lângă vile somptuoase înecate în vegetație, cu alei mărginite de platani bătrâni; în sfârșit, taxiul întoarse și se opri pe o stradă liniștită, pe marginile căreia creșteau tei, ale căror flori, deja deschise, răspândeau un miros îmbătător, în fața unei case cu două etaje.

Pasagerul îi aruncă șoferului o hârtie fără să aștepte restul. Cei doi tați se opriră nu departe, cu farurile stinse și coborâră repede. Era important să ajungă la individ înainte ca acesta să intre în casă. Deși bine luminată, strada era pustie. Individul întredeschisese portița grădinii când auzi pași care se apropiau: nu avu timp să închidă grilajul, căci două siluete mascate îl apucară de umeri. Cu o mișcare bruscă, îl împinseră pe o alee lateralnică; și în timp ce unul dintre agresori îl ținea lipit de zid, cu mâna la gură ca să-i înăbușe strigătele, celălalt îi smulse mânușile și i le întoarse pe dos; la extremitatea fiecărui deget era lipit un degetar minuscul de plumb. Un buzunăraș mititel cusut în interiorul palmei era plin cu pilitură de fier. Ascunzătoarea era abia vizibilă: așa se explica de ce paznicul se înșelase atunci când făcuse verificarea.

Apoi îi examină încălțăminte: vârfurile erau întărite cu blacheuri tăiate ascuțit ca să

facă loviturile deosebit de dureroase atunci când dădea cu piciorul. Omul se zbătu, izbuti să se elibereze puțin și atunci urlă:

— N-aveți dreptul, n-am comis nimic ilegal, o să vă coste scump.

— Pe deasupra crezi că poți să ne sperii!, șuieră domnul Tusseau. Fii sigur, n-o să ne sfiim acum că ești în mâinile noastre.

Tatăl lui Baptiste își puse mânușile, puțin cam strâmte pentru el, tatăl lui Matthieu se încălță cu pantofii ferecați și, fiecare pe rând, fără oprire, îl palmuiră, îl izbiră și-l loviră cu picioarele pe tip, până când acesta izbucni în hohote de plâns. Le propuse bani, mulți bani, apoi, când atacurile deveniră și mai violente, sleit de puteri, le ceru iertare, îi imploră, se jură, promise că n-o să mai facă. Dar cei doi își făceau singuri dreptate, căci revedeau în minte fețele tumefiate ale fiilor și fiicelor lor, iar lașitatea omului îi umplea de scârbă, așa că îl scuipară în față, îl puseră să-și înghită trandafirul petală cu petală și îi turnară la pumni în cap. Îl apucară de păr și-l dădură cu capul de zid până ce piatra se umezi de sânge. Aproape că nu mai gema. Îl zgâlțâiră iar și-i mai cărăbăniră câteva lovituri în coaste: ar fi continuat dacă un servitor, alarmat de strigăte, n-ar fi deschis o fereastră și n-ar fi întrebat:

— Cine-i acolo? Dumneavoastră sunteți, domnule?

Atunci, lăsându-l pe dandy întins la pământ, cu gura mușcând în țărână, se pierdură tăcuți în noapte.

Diavolii în pantaloni scurți

În săptămânile care urmară incidentului, presa Republicii semnală mai multe cazuri de agresiune față de cei care vizitau Palatul chel-fănelii. Toți se întorceau după o zi bună petrecută cu șuturi și ciomăgeli, când, pe o străduță întunecoasă, în pragul ușii sau chiar acasă la ei, erau atacați de niște necunoscuți și bătuți sălbatic. Poliția deschise mai multe anchete care nu dădură niciun rezultat.

Până în clipa aceea Președintele și regimul său se felicitau că reușiseră să interzică pedepsele corporale la școală și acasă: țara căpătase pe plan internațional o aureolă umanitară și finanțele un sprijin serios, datorită câștigurilor de la Palat; cetățenii aveau bani și Președintele se lăuda că reușise să fructifice acest zăcământ. Botezase operația „Palmele de diamant”. Palatul urma să fie în curând cotate la Bursă. Era

chiar insistent vorba să fie deschis încă o zi pe săptămână, de vineri până duminică seara.

Totuși, în câteva luni doar, situația se degradase și devenea vădit că reforma contribuia măreției trecătoare a unui om, nu prosperității țării sale. Mai întâi de toate, părinții cărora li se interzicea să-și altoiască plozii se duceau să le strivească mutra celor care pretindeau să-i înlocuiască. Și apoi tații care-nu-iartă și mamele vindicative își cheltuiau toate resursele la Palat, iar casa de economii decăzu până la a fi totalmente secătuită. În afară de aceasta, în fiecare zi soseau scrisori la președinție care sugerau inventarea unor chinuri noi: spini de trandafir pentru freat obrăjii, praf de scărpinat pentru părțile sensibile, pipi-stop cu descărcare electrică, mersul cu saboți în vârful degetelor, mâini băgate în apă fierbinte sau înghețată, mașina de amputat, boxeuza automată etc. Șocat, de aceste propuneri barbare, președintele a fost nevoit să publice un comunicat pentru a preciza că „Palatul înțelegea să rămână în cadrul osândelor tradiționale, dorea să se mențină în limita caznelor bătrânești și nu practica decât pedepse blânde, sancțiuni ușoare“.

Dorind să pună capăt violenței, legea o răspândi pretutindeni și provocă abuzuri mai grave decât cele pe care pretindea că le stârpește. Dispunând, ca să spunem așa, de un

permis oficial de bătaie, câțiva obișnuiți ai Palatului împinseră foarte departe prerogativele de care dispuneau: în loc să administreze corecții, îi umpleau pe năpârstoci de înjurături, îi loveau cu o sălbăticie cu care putea fi omorât un bou, se străduiau să smulgă de la ei cel puțin gemete. Unii bățăuși mureau de apoplexie sau de infarct în timpul exceselor. Alții se năpus-teau asupra câte unui pici ca grindina asupra primilor mugurași, îl ținutau pe scaun, îl strângeau de gât până aproape să-l sugrume, până ce obiectivul ofensivei lor își pierdea cunoștința și se prăbușea cu ochii închiși, cu brațele țepene. Trebuia atunci ca doi sau trei valeți să-l prindă pe furios, să-l împiedice să-i dea rănitului lovitură de grație. Nu mai era o pedeapsă bine cântărită, ci efectul unei porniri sălbatice pe care o resimțea câte un vizitator în care se dezlănțuiau cele mai rele instincte.

Violența loviturilor nu era codificată de nicio lege: valeții erau însărcinați să aibă intuiție și să măsoare sancțiunile, să stăvilească entuziasmul consumatorilor, la nevoie să-i gonească. Dar asta dacă n-ar fi fost corupția. Paznicii, care vedeau trecând prin mâinile lor sume considerabile, nu rezistau ispitei unui bacșiș, iar în schimbul acestuia autorizau toate abaterile, nu șovăiau uneori să-l lege pe stagiar pentru ca acesta să nu poată s-o șteargă. Se

spunea chiar că cei mai lacomi împrumutau câte un copil unor personaje sus-puse și îi închideau într-un cabinet particular, departe de orice control. Despre aceste uși închise se povesteau cele mai grozave lucruri. Puștii ieșeau de acolo fără grai, cu răni deschise, cumplit de însângerați.

Până și doctorii se gândeau mai mult la câștig și nu acordau îngrijiri pacienților decât în cazuri extreme. Nu mai era un palat, ci un laborator de tortură: locul de recreere devenise un bârlog de lupi.

Pradă unor jigniri de tot felul, copilașii se înăspriră la rândul lor. Se întorceau acasă cu ochii vineți, acoperiți de răni și cu inima încărcată de ură. La Palat erau nevoiți să se stăpânească — unul dintre ei retezase cu dinții degetul unui client —, dar tăbărau unii asupra altora de îndată ce scăpau de acolo, se mușcau, își sfășiau hainele. Proștii se înrăiră, cei răi se sălbăticiră, cei sălbatici se încrâncenară. Porniri de tot felul, dorințe de răzbunare cloceau în fiecare, se urzeau cele mai negre comploturi, toți visau, să se facă dreptate. La școală își petreceau timpul păruindu-se, încăierându-se, aruncându-se unii asupra altora. Elevii îl alegeau dintre ei pe cel mai pirpiriu și-și răscumpărau prin el nenorocirile la care fuseseră supuși la Palat. Îl făceau una cu pământul, dădeau în el cu pumnii și

cu picioarele. Iar dacă îndrăzneala să se împotrivească, primea o porție dublă și trebuia să sufere în tăcere, fericit că servise drept minge de antrenament colegilor săi. Din zurbagii devenită ticăloși. Erau dojeniți, dar o dojană care nu este însoțită de amenințarea cu bățul nu are niciun efect. Și apoi, din moment ce oricum erau bătuți în timpul weekendului, cu atât mai mult era cazul să-și merite papara și să se afirme prin toate mijloacele.

Scaraoțchi în pantalonași scurți spărgeau caciucurile mașinilor profesorilor și profesoarelor, îi bombardau cu acadele și cu biscuiți în timpul orelor, le puneau pioneze pe scaun, îi huiduiau, îi fluierau. La cantină, în sălile de mese, spărgeau farfurii, își aruncau conținutul lor în cap, îi înfruntau pe cei ce-i serveau, îi ațâțau, gata să-i denunțe la orice încercare a acestora de a le răspunde. În șase luni nivelul școlar din țară scăzu îngrijorător. Profesorii care nu-și mai puteau ține orele își smulgeau părul din cap. Printre ei, cei care cheliseră, smulgeau părul colegilor, iar de aici luau naștere și mai multe certuri și neînțelegeri între cadrele didactice.

Nemulțumiți că sunt mereu sub tensiune, pezevenghilor li se dezvoltase, ca și valeților lor, spiritul de fraudă și de contrabandă; cei mai bogați dintre ei plăteau fetițe și băieți mai nevoiași ca să fie înlocuiți timp de trei sau patru

ceasuri în timpul serviciului de după-amiază. Le înmânau o bonificație pe care înlocuitorul și-o împărțea cu valetul. Principiile erau călcate în picioare cu dezinvoltură; iar egalitatea tuturor în fața greșelii era batjocorită. Multe pramatii, de acord cu părinții lor, își puseseră în gând să trișeze și-și coseau, sub chiloți, cauciucuri vechi sau o umplutură groasă de lână și de cârpe care atenua durerea. Pentru alții, familia cheltuia o avere ca să le tămăduiască buclele aprinse cu creme, talc, balsamuri analgezice, să badijoneze rănilor cu iod și cu metosept. Îngrijirile, pentru care nu se primea niciun ajutor, sărăceau familiile nevoiașe.

Fetițele model nu voiau să rămână la coada coșilor. Erau timide, dar se obrăzniciră, le plăcea să vorbească urât, se văcsuiau în toate felurile, se mânjeau pe față cu culori tari, înspăimântătoare. Jocul lor preferat era să se așeze pe genunchii bunicilor sau unchilor și, acolo, minunat cocoțate, sub pretextul că vor să-i sărute ușurel pe gât, îi mușcrau de ureche cu dințișorii lor de lapte până la sânge. Scumpele de ele se jumuleau înainte de a-i întărâta pe băieți să se năpustească asupra lor. Rușine celor care cădeau în mâinile lor: bătaușii cei mai feroși deveneau niște porumbei, sclavi devotați trup și suflet nazurilor lor. O bandă din asta deveni vestită prin excesele sale: e vorba despre ceata

tocurilor înalte, supranumită așa pentru că membrele ei foloseau pentru bătaie pantofi cu tocuri cui furați de la mamele lor. Jupânese mititele și furioase luau conducerea unor expediții nocturne, spărgând și jefuind totul în calea lor. Urlau ca niște hiene cărora li s-a dat drumul prin oraș și strigătele lor ascuțite, asurzitoare, râsetele lor batjocoritoare îi băgau în sperieți chiar și pe tâlhari.

Situația deveni la fel de critică și în rândul proprietarilor de animale. La fiecare întoarcere de la Palat, animalele se aflau într-o stare de nervozitate și de spaimă care strica plăcerea prezenței lor. De întindea-i mâna să le mângâi, fugeau cât le țineau picioarele. Sau începeau să scuipe, să latre, să muște și să zgârie. Traiul în comun nu mai era posibil. Chiar în incinta Palatului, câinilor și pisicilor li se puneau cătușe și câte o botniță. Dar asta le scotea și mai tare din fire. Iar puricii și căpușele, toată populația asta parazită care trăiește în blana lor, își părăseau culcușul vinerea seara și se reinstalau două zile mai târziu. Își petreceau weekendul postind și tremurând de frig; unii își găseau adăpost provizoriu la câte un bărbos sau la unul cu părul lung, și această paranteză le strica și mai tare buna dispoziție. Toată republica bombănea, de la cel infinit de mare la cel infinit de mic.

Nemulțumirea se transformă în revoltă în ziua în care un caniş scoţian, înzorzonat şi ferchezuit, îşi găsi moartea în urma grindinei de lovituri administrate de un pensionar de la Ministerul Poştelor şi Telecomunicaţiilor. Câinele muri într-un schelălăit jalnic, zbătându-se cu etichete ale lui parfumate. Împrejurările decesului indignară opinia publică. Proprietara canişului, văduva unui general de infanterie, intentă un proces Statului. Preşedintele încercă să înăbuşe afacerea. Întâi publică un decret care le interzicea câinilor şi pisicilor să moară în incinta Palatului. Apoi, ca să liniştească spiritele, îl aresta pe ucigaş. Cei care până atunci denunţaseră actul ruşinos făcură stângă împrejur şi-i luară imediat apărarea. Lumea se revolta că Statul voia să scape de răspunderile sale şi să arunce vina pe un consumator. Se instituie comitete de sprijin şi canişul servi drept pretext unei vaste campanii împotriva regimului. Dintr-odată, Preşedintele se înduplecă, îi dădu drumul pensionarului şi o răsplăti cu generozitate pe văduvă, dăruindu-i doi pechinezi cu un pedigree strălucit. Dar rata de frecvenţă a Palatului scăzu treptat. Începuse criza. Şi încă nu era nimic faţă de ceea ce urma să se petreacă.

Mamița nu mai răspunde

Palatul chelfănelii era în funcțiune de nouă luni. Toamna se apropia de sfârșit, cădea prima zăpadă. Matthieu și Baptiste, nedespărțiți ca și până acum, urmau să fie supuși probei cu mașina de bătut, la etajul al treisprezecelea. Cei care-i văzuseră altădată nu i-ar mai fi putut recunoaște. Aveau acum înfățișarea unor omuleți aspri, cu pielea bătucită, cu fața posomorâtă, mereu la pândă: faptul că înduraseră, timp de aproape un an, biciuștile usturătoare, palmele, riglele ascuțite, ciomăgelile repetate îi înrâncenase.

Totuși, sub aerul lor dur și încăpățânat, rămâneau doi puștani, speriați de mașina cea fioroasă. Căci robotul, poreclit „Mamița“, după numele răposatei mame a Președintelui, administra el singur cele douăsprezece pedepse ale etajelor de dedesubt, la care se adăuga o penitență originală: îmbrățișarea. Îl

strângea pe tânărul voluntar între pereții săi metalici, mai mai să-l sufoce, în semn de dragoste deosebită. Mamița se compunea dintr-o cutie mare, ingenios construită, de doi metri înălțime, comandată de un ordinator, cu pereții mobili ca niște aripi, care luau forma și statura candidatului. Era ca o pasăre enormă, o răpitoare, gata să-și apuce și să-și înghită prada.

Legat de automat cu ajutorul unor curele, copilul era imobilizat astfel încât nici capul nu și-l mai putea întoarce. Niște pernițe de burete, așezate acolo unde se aflau părțile simțitoare, amortizau loviturile mai puternice. Cele patru-sprezece mâini ale Mamiței erau niște bățătoare de oțel articulate care puteau, în același timp, să croiască o palmă, să bușească, să șfichiuiască, să tragă de urechi, să ciupească de fese. Pe scurt, Mamița îi cadorea pe prichindei cu un amestec de ghionturi și de îmbrânceli și-i scutura ca pe niște pruni până ce vedeau stele verzi. Mulți preferau această trudnicie, oricât ar fi fost ea de temută, unor procedee mai lente și de durată: cu Mamița clipele grele treceau repede. Și apoi ea scărmana mereu în același fel, fără patimă, fără mânie.

Dar numeroși vizitatori, al căror rol se reducea la acela de spectator, lipsiți de plăcerea contactului nemijlocit, o ocoleau, în schimb

bătrânii, ciungii, schilozii, cei neputincioși erau fericiți să poată bate prin procură.

În dimineața zilei când s-au petrecut „evenimentele“, așa cum vor fi numite mai târziu, Matthieu și Baptiste primiră două „complete“ și erau la prânz aproape knock-out. La dejun, atmosfera din sufragerie nu părea să fie cea obișnuită: la toate mesele, gagiii, în loc să mănânce, șușoteau sub privirea servitorilor ce se prefăceau că nu observă nimic deosebit. Oare ce se petrecea? De câteva săptămâni, voluntarii mai mari — cei de patrusprezece, cincisprezece ani — pregăteau o răscoală cu o mare parte dintre valeții scandalizați de dezastrul din Palat. Aceștia avuseseră încredere totală în Reformă, dar purtarea publicului, decăderea confrăților lor îi revoltau: doar fanaticii sau cei plătiți continuau să urmeze orbește regulamentul Palatului. Conspiratorii socotiseră că nu era cazul să-i încunoștiințeze și pe găgâlici, temându-se să nu fie pârâți. În cea mai mare taină, cu ajutorul unor experți din afară, creșteră curelele gârbacelor, împletitura cravașelor, a zgărzii animalelor și mai ales stricaseră mecanismul mașinilor. Îi puseră în gardă pe toți broscii numai la desert, punându-i să aleagă de partea cui sunt: cei ce apărau ordinea stabilită erau liberi să plece. Era atât de mare aversiunea față de Palat, încât nimeni nu schiță nici cel

mai mic gest să părăsească sala sau să se ducă să raporteze cuiva mai mare planurile care se țesau. Proiectul fu supus unui plebiscit și toți se arătară gata să răstoarne tirania.

Trimiseră cete de pitici la celelalte etaje ca să facă legătura. Răscoala era prevăzută pentru ora cincisprezece, momentul de cea mai mare afluență.

Când acele ceasornicelor se apropiau de ora fatidică, un client vechi cumpără o dublă „completă” de la paznicul lui Baptiste. I se dădu drumul robotului, acesta se scutură, păcăni, își întinse brațele, se puse în poziție de atac și se opri. Alarmat, paznicul și clientul se aplecară asupra aparatului și îl examinară; fără să-i prevină, Mamița îi trimise unuia un pumn în mutră, îl procopsi pe celălalt cu o scatoalcă, o directă în genunchi și un upercut în stomac. Mașina își pierduse controlul și era reprogramată să-i agațe și să-i facă arșice pe cei ce se apropiau. Legăturile cu care era prins Baptiste, meșterite peste noapte, se rupseră, iubirea Mamiței mai slăbi și băiețelul putu s-o șteargă în patru labe, ferindu-se la țanc de câteva scatoalce și lăsându-i pe cei doi prizonieri să se bucure de cea mai grozavă târnuială din viața lor.

În același timp, toate bățătoarele de pe etaj o luară razna și se întoarseră împotriva celor

ce le comandau. Unele, care se încălziseră prea tare, se desfăcură în mii de bucăți, cu un zgomot de cazan care explodează. Era semnalul începerii insurecției, în tot Palatul, zeci de pisoi și de cățelandri își ascuțeau ghearele și colții, în timp ce, alături de ei, zgâmboii se aruncau în picioarele adulților făcându-i să-și piardă echilibrul.

Fiind neașteptat, efectul fu în favoarea rebelilor; cei ce hoinăreau prin Palat, cuprinși de panică, se împrăștiară. Bătălia începuse. Fericiți că pot să mardească gratis, câțiva consumatori își suflecară mânecile și se aruncară în luptă. Valeții disidenți îi neutralizară repede pe cei ce țineau cu legea, iar năpârstocii, prea scunzi ca să fie eficienți, se înțeleseseră în ceea ce privește tactica asfixierii: năvăleau mai mulți deodată asupra unui singur dușman și-l doborau sub greutatea lor. Tăbărau mai ales pe paznici și pe supraveghetori, îi trânteau la pământ, îi împiedicau să mai respire, le băgau degetele în nas, în urechi, în gură, le smulgeau părul, bucăți de piele, scoteau urlete de bucurie tropăind peste ei. Odată ce victima era zdrobită și abia mai sufla, se năpusteau asupra alteia în care cărau la pumni până ce rămânea pe jos fără cunoștință. Câteva fete care se aflau în vizită împreună cu mamele lor se alăturară răzvrătiților și se amuzau scriindu-și numele cu

unghiile pe pielea asupritorilor, așa cum scrii cu creta pe tablă.

Câinii, pe jumătate înnebuniți la vederea sângelui, își înfigeau caninii în glezne, pisicile săreau la fețele oamenilor, le sfâșiau lăsând lungi urme sângerânde. Învălmășeala era punctată de strigăte asurzitoare și vacarmul se întetea cu zgomote de scaune distruse, de fotolii sfărâmate, de sticlărie spartă. O parte din clienții obișnuiți reușiseră să scape în neorânduială spre ieșire, dar ceilalți, înconjurați de răsculați, se temeau pentru viața lor. Poliția încercuise Palatul, eliberase împrejurimile și aștepta autorizația Președintelui pentru a da asaltul. Dar Președintele avea altă idee.

Președintele face o efortare

Imediat ce află de drama ce se petrecea la Palat, Președintele înțelese că era pe punctul de a avea o întâlnire cu istoria. Știa că în unele cazuri disperate gestul unui om poate schimba cursul lucrurilor. Clipa aceasta îi aparținea, își chemă șoferul și se duse în toată graba la locul evenimentelor.

În ciuda sfaturilor celor apropiați, pătrunse în Palat fără escortă, însoțit doar de câțiva dintre cei apropiați, luă ascensorul și sosi la etajul al treisprezecelea, unde răzmerița era în toi. Apariția lui îi paraliză pe puști, care, înarmați cu nuiiele, vergi, biciuști, saboți, îi scărmanau pe foștii lor cerberi. Președintele însuși fu uluit: văzând toată gloata de netrebnci, tot balamucul, i se făcu scârbă:

— Dumnezeuule, ce huligani!

Dar știu să se stăpânească și reuși să schițeze un surâs, care-i dezveli gingiile. Cioflingarii

începură să înjure, să fluiera. Ascunzându-se după un rânjel ca în spatele unui scut, Președintele ceru să se facă liniște și spuse:

— Dragii mei copii, am venit aici în spiritul reconcilierii și al păcii. (Bineînțeles că ocoalea sinonimele: dorea să fie eficient.) Știu că s-au petrecut nedreptăți: o să le punem capăt. Dar frământarea voastră mă neliniștește. Oare ați uitat deja cât de mult vă iubesc, cum doresc ca tații și mamele voastre să nu mai aibă atâta putere asupra voastră și să nu se mai răsfrângă asupra voastră frustrările pe care ei le resimt? Datorită mie ați încasat-o fără părtinire, ați fost cațitiți la date fixe sub supravegherea unor funcționari împuterniciți: patru zile de chelfăneală pe lună, cred că merge, nu-i așa? Credeți-mă, nu există azi pe lume copilandri mai răsfățați decât voi. Și ca să vă dovedesc buna mea credință, am să intru și eu în joc. Mă așez aici în fotoliu și fiecare dintre voi va veni să-mi ardă una. Toată națiunea va fi cu ochii pe voi și-mi va admira generozitatea, căci ședința noastră va fi televizată.

— Domnule Președinte, doar nu vă gândiți să faceți una ca asta, murmură Primul-Ministru, ar fi curată sinucidere, golanii ăștia or să vă masacreze.

— N-or să îndrăznească!

— Sunt foarte ațâțați, gata de orice.

— Liniște și nicio obiecție. Așa am hotărât și așa am să fac. Am s-o fac pentru că eu am hotărât. Punct și de la capăt, semn de punctuație. Sunt șeful, sunt și stăpânul, bossul, adică sultanul. (Președintele își regăsise curajul și vorbea din nou cu sinonime.) Trebuie să dau exemplu, să fiu farul călăuzitor. Doar eu, singură persoana mea știe să ia măsurile potrivite, să adopte măsurile... nu... mă... oh, grămăticule! (Președintele avea un lapsus: luat din scurt în public, își chemă sufleorul, care nu-l părăsea niciodată, nici ziua, nici noaptea, dormea la picioarele patului său, făcea duș cu el și aștepta cu răbdare la ușa closetului pentru cazul în care Președintele ar fi avut nevoie de vreun cuvânt.) Hai, repede, grămăticule, un echivalent pentru „măsură“.

— Imediat, domnule Președinte: socoteală, cântărire, dimensiune, mărime, cadență, ritm, rațiune.

— Aoleu, ești slab cu duhul și slab la minte, nu măsură în sensul de a calcula, măsură în sensul...

— Imediat, domnule Președinte, măsură în sensul de moderație, reținere, prudență, precauție, circumspecție.

— Da' chiar că ești prost, tâmpit de-a binelea. Am spus „iau măsurile potrivite“ și te întreb acum, aici și imediat, de un sinonim, de un echivalent, de o sosie, un alter ego și încă iute!

— Îndată, domnule Președinte, măsuri în sensul de inițiative, acte, decizii, hotărâri.

— În sfârșit! Deci, o iau de la început, pe scurt: doar eu, singură persoana mea știe să ia măsurile potrivite, să adopte hotărârile cuvenite. În consecință și drept urmare, mă voi așeza pe acest fotoliu, îmi voi pune șezutul pe acest scaun și mă voi supune de bunăvoie, voi suporta nesilit de nimeni bobârnace și șuturi. Așa am spus, astfel am zis. Operator, dă-i drumul!

Președintele se instalează pe singurul scaun care mai era în picioare și pofti droaia de copii să vină să-l pocnească. Televiziunea națională, chemată de urgență, filma scena. Plozii rămăseră mai întâi cu gura căscată. Nu se mai auzea nicio șoaptă, nicio batjocură; nici chiar cei mai îndrăzneți nu mai știau ce să zică, nu le venea să creadă ochilor. Câini și pisici, ca și cum ar fi fost impresionați de măreția momentului, se întinseseră la picioarele augustului personaj și îi lingeau pantofii lăcuiți. Președintele își gusta acum din plin triumful; îi luase pe neașteptate pe mocofani; nu-i mai rămânea decât să-i pună cu botul pe labe. Îi privea cu un surâs înfricoșător, iar verigile de la lanțul său de aur păreau un colier de dinți ascuțiți gata să muște. Se ridică, luă mâna unui puștan și o duse către obrazul său.

— Hai, mititelule, nu-ți fie frică, ai tot dreptul, îți dau îngăduința. Aș zice chiar mai mult și aș adăuga: trebuie să faci ce-ți spun, e un ordin. Într-un cuvânt, și pe scurt: cârpește-mă!

Stângaci, țângăul îi trase o palmă pe obrazul gras și umflat. Erau mai mult decât niște obraji, erau niște pernițe de cârniță rumenă care atârnavă ca niște săculeți de o parte și de alta a feței. Favoriții păreau niște frânghiuțe menite să-i susțină. Degetele bătaușului se înfundară în această moliciune ca într-un cauciuc moale. Președintele nici nu clipi. Figura descumpănită a sărmanilor piperniciți îi întări încrederea în sine. Își spuse: „Sunt genial!” Un alt surâs, și mai hain, îi strânse buzele și, cu o voce strigă:

— Următorul! Cine urmează?

Un alt candidat îi atinse obraji.

— Următorul!

Dar stinghereala se risipi. În fața acestui personaj care primea palmele cu bunăvoință, prințișorii deveniră mai îndrăzneți. Nu uitau de răspunderea pe care o aveau față de nenorocirile lor abia trecute. Își folosiră pumnișorii cu forță și în curând stratul serios de slănină care împodobește fața șefului Statului nu mai era îndestulător ca să amortizeze loviturile. La fiecare atingere simțea niște furnicături neplăcute. Continuă să strige: „Următorul!”, dar din

ce în ce mai încet, iar consilierii săi îl implorau să termine.

— Domnule Președinte, îi șopti la ureche Ministrul Pământului și al Resurselor Naturale, e momentul să puneți capăt acestei experiențe, în curând n-o să mai putem să-i ținem în frâu. Credeți-mă, mai-binele e dușmanul binelui.

— Hm? Așa să fie? Prea sunteți neîncrezător. Țștia mici se distrează, se amuză.

Dar Baptiste, căci era rândul lui, atinsese din greșeală obrazul ministrului în loc de cel al Președintelui. Adunarea izbucni în răs și ultimele reticențe ale pungașilor se risipiră. Nici nu mai așteptară să fie chemați, se perindară unul după celălalt într-un lung lanț ce ardea de nerăbdare să-l linșeze pe demnitarul suprem. Acesta începea să regrete că fusese atât de îngăduitor: nu prea era încântat să fie cal de bătaie. Sub fiecare mutră din această haită câte doi ochi răzbunători îl pândeau, îl osândeau, ținteau. Iar națiunea asista în direct la toată această dramă!

Scatoalcele porneau într-un ritm îndrăcit, câte trei-patru deodată, ca bufniturile unei spălătorese pe cearșafurile ude. Fața congestionată a Președintelui, congestionată chiar și în timpuri normale, se făcu purpurie, stacojie. Gâtul îi deveni cărămiziu. Nu-l durea chiar de-adevăratelea, salteluța de șorici îl ocrotea, dar se

simțea jignit, îngrozitor de jignit. Râvna acestor puradei înghesuiți în fața lui ca niște jurați la un proces și care se ridicau pe vârful degetelor ca să ajungă mai bine până la el, înflăcărarea, încăpățânarea erau ceva ofensator, își vedea îngăduința transformată în farsă. Gata să facă apoplexie, mugii:

— Piua, nu mai joc. Ajunge. De altfel, mă simt puțin slăbit.

— Te simți minunat față de ce urmează să ți se întâmple de-acum încolo, strigară Matthieu și Baptiste, încurajându-i pe asediatori. O să ai parte de-o boțeață...

Întărâtați de tot acest tămbălău, vărsându-și acum oful, micuții ticăloși tropăiau pe loc, duind ca niște cazane în fierbere. N-o să mai aibă niciodată ocazia să se răzbune astfel, mai ales pe primul personaj al națiunii. Își ținură răsuflarea o fracțiune de secundă, după care veni un răsunător „Înainte!” și tăbărâra asupra lui cu și mai mult elan. Îl zgâlțâiră, îl biciuiră, îl bum-băciră, îl trântiră, îl pocniră, îi smulseră fire de păr din barbă, îi frecară obrajii într-atât încât miniștrii, consilierii și grămăticii, temându-se pentru viața lor, scoaseră fluierile și chemară poliția.

Forțele de ordine, cu căști și scuturi, năvăliră la etajul al treisprezecelea, împrăștiară secăturile cu bastoanele lor și îl ridicară de jos

pe Președinte pe jumătate groggy. Tremura de groază, un firicel de sânge i se scurgea pe bărbie, lanțul de aur i se rupsesse. Pierzându-și sângele rece, strigă către băietanii îngrămădiți într-un colț:

— Bandă de huligani, am să vă învăț eu minte cu șuturi în cur! Ați auzit? În cur!

Operatorul continua să filmeze și toată Republica află proiectele Președintelui în ceea ce privește educația. Făcea spume la gură, tuna și fulgera, pe jumătate plângând, pe jumătate zbierând, când, în toiul unei diatribe, scuipe o măsea care se rostogoli la picioarele puiștilor. Ridicându-și călcăile, aceștia o sfărâmară cu ciudă. Fu o ultimă dovadă de răutate care puse capac: Președintele izbucni în lacrimi în brațele unui TSN-ist (Tovarăș pentru Servicii Neprecupețite) și fu dus pe targă la o ambulanță. Și toată țara putu să asiste direct la prăbușirea conducătorului ei.

Republica în pragul anarhiei

Palatul chelfănelii era închis. Fuseseră sigilate ușile de la intrare, electricitatea fusese întreruptă, drapelul pus în bernă. Se așternuse praful pe covoare și pe fotolii, plantele uscate se îngălbeneau. Roboții ruginiau și serveau drept adăpost porumbeilor. Lifturile atârnavă la capătul cablurilor și, din când în când, unul dintre ele scăpa și se zdrobea câteva zeci de metri mai jos. Buruienile începeau să crească între bucățile de mochetă sfâșiată.

Poliția îi arestase pe liderii asociației „Trei peri în barbă“, niște adolescenți minori care provocaseră tulburările. Apoi, lipsind judecătorii care să fie de acord să-i condamne, le dăduse drumul, nu fără a-i priva de desert pe timp de doi ani. Cât despre valeții răzvrățiți, fură închiși într-un penitenciar și supuși unui regim excepțional.

Zăvorât în reședința lui, pe dealul care domina capitala, Președintele își rumega insuccesul. Un eșec cu urmări umilitoare. De când interzisese pedepsele corporale și deschisese Palatul, dăduse o oarecare dezvoltare nevoii de acțiuni punitive. Cea mai blândă dintre mame, cel mai drăguț dintre tați luaseră obiceiul să pocnească pe cineva în timpul fiecărui weekend. Și datorită obișnuinței, bătaia devenise un drog. Minunații îngerași se golăneră, zeițele cumineniei se transformară în scorpii, nimfele nevinovate în vrăjitoare și se părea că în fiecare se deșteptaseră apucăturile cele mai rele.

De îndată ce Palatul fu închis, lumea înțelese ce invenție infernală era. Dacă ar fi încercat să-i vindece pe alcoolici de la o zi la alta, nu s-ar fi produs mai puține tulburări. Stăpâniți de dorința de a sminti în bătaie și neputând să și-o satisfacă, cetățenii își pierdura capul. Nu puteau să nu se ia la harță, așa că certurile deveniră din ce în ce mai numeroase, oamenii săreau unul la altul fără motiv. Nu numai că nu aveau nevoie de nicio pricină ca să se ia de păr, dar orice înțelegere îi făcea mai curând să ocolească înfruntarea, să se ferească unii de alții, cam așa cum cei doi poli ai unui magnet se resping. Îl urau pe-aproapele lor din fanatism și nu din interes: adevărata ură era gratuită.

Începură să se ia din nimic. Pe stradă, domnilor respectabili le sărea țandăra din cauza unei priviri piezișe și se înțepau cu umbrelele. În prăvălii și în marile magazine, soțiile lor se apucau de păr pentru aceleași fleacuri. Orice gâlceavă degenera în încăierare și cea mai mică atingere echivala cu o declarație de război.

Chelnerii aruncau tăvile cu mâncare în capul clienților strigându-le: „Mi-e silă de mutra dumitale!“ Drept răspuns aceștia îi împungeau cu furculițele. Automobilistii urcau pe trotuar ca să-i calce pe pietoni, care spărgeau cu picioarele farurile și geamurile mașinilor care staționau. Șoferii de autobuz simțeau cea mai mare plăcere să intre în mulțime în uralele pasagerilor. Nenumărate erau accidentele de circulație, picioarele rupte, bicicletele sfărâmate. Nimeni nu visa altceva decât să-i învețe minte pe vecinii săi.

Oamenii plecau dimineața de acasă cu o provizie serioasă de înjurături gata să le scuipe asupra primului venit, împingeau doamnele în vârstă sub roțile metroului, le striveau în picioare pe fetele tinere, care, în schimb, își vârău unghiile în ochii primului bărbat pe care-l întâlneau. Era periculos să încerci să faci cuiva curte fără să porți ochelari. Cei răutăcioși, ursuzi, înăcriți, invidioși, se întreceau în meschinărie, în rea-voință, în a le face rău semenilor lor.

Turiștii nu mai veneau să viziteze republica: numai ce întindeau vameșului pașaportul că acesta le și aplica ștampila direct pe frunte, în semn de bun venit. Cei ce veneau cu avionul primeau câte una cu tocul de la stewardese în tot timpul zborului. Cei care veneau cu trenul erau loviți peste degete de controlor, mai ales dacă erau în regulă. La recepțiile diplomatice, servitorii vărsau paharele cu șampanie în capul ambasadorilor și femeile de la garderobă le răsuceau nasurile atunci când le înapoiau hainele.

Țara era într-un vârtej de nebunie. Și în curând fu războiul tuturor contra tuturor: generații, sexe, care trăiseră până atunci în bună înțelegere, se urau acum de parcă ar fi fost dintotdeauna dușmani: bărbații băteau femeile, care-și băteau mamele, care băteau câinii, care băteau pisicile, care băteau puricii, care băteau ploșnițele, care băteau microbii, care băteau bacilii, care băteau virușii, care băteau celulele, care duceau între ele o luptă înverșunată. Bineînțeles, toți băteau fierul, fără să aștepte măcar să fie cald, așa după cum băteau și covoarele. Nu mai aveau pe buze decât o singură expresie: „a da merticul“; soțul i-o promitea soției, fratele surorii, vărul verișoarei, și chiar bebelușii când veneau pe lume le jurau părinților lor că o să le scarpine spinarea.

Animalele nu scăpau nici ele de acest val de agresivitate: mârâiau, lătrau, mugeau, behăiau, urlau toată ziua. Vacile făceau dinadins ca să amestece laptele cu urina, găștele beau alcool în ascuns ca să le putrezească ficatul, găinile își spărgeau ouăle, albinele își sărau și piperau mierea, porcii mieunau ca să-i păcălească pe țărani. Cel mai mic caniş se purta furios ca un leu, pisicile scuipau ca niște pantere, zebrele își smulgeau dungile, cămilele își netezeau cocoșele, iar viermii, încordați și mâniți, credeau că sunt șerpi cu clopoței. Păsările păraseau în masă țara, păstrându-și trilurile pentru un văzduh mai blând. Până și în testiculele bărbaților, în picăturile de sămânță, se azeau deja strigătele războinice ale milioanelor de ființe pe care le conțineau!

Noaptea, străzile erau nesigure: toți mardeiașii, îmbrăcați în piele din cap până în picioare, dădeau târcoale cu o biciușcă în mână, în căutarea vreunui prâslea căruia să-i mănjească una. Mamele își ascundeau copiii odată cu căderea nopții. Bande de tâlhari periculoși mergeau noaptea pe întuneric să distrugă rămășițele Palatului chelfănelii: la fiecare geam spart se dezlănțuiau de fericire în strigăte și gesturi deșănțate; apoi aprindeau un foc mare și grinzile metalice, scheletul de sticlă se răsuceau în arșița flăcărilor. Ploaia și intemperiile dădeau

în cele din urmă acestei construcții aspectul unei ruine înainte de vreme. Și mai grav încă, vagabonzi tineri se strecurau seara afară, pe la asfințit, și plini de teamă și de speranță, îi fluierau discret pe trecători ca să le cerșească niște palme în schimbul unor bomboane. Prinseseră gustul caznelor și nu mai puteau să se lipsească de ele. Fuseseră deschise palate clandestine în fundul unor curți întunecoase sau în pivnițele unor case retrase: erau sechestrați aici copii răpiți în drum spre școală sau când ieșeau de la brutărie, și erau oferiți unor clienți bogați care se înverșunau împotriva lor fără nicio măsură. Era recreat ceremonialul de la vechiul Palat, dar fără niciun fel de control, iar micuții kidnapați, legați cu sfoară sau în lanțuri, aveau puține șanse să scape vii. Listele de fete și băieți dispăruți erau din ce în ce mai lungi la comisaritate, iar poliția, depășită, aresta orice suspect, fără să încerce să-i mai dovedească vinovăția. Nicio vârstă, nicio clasă socială nu erau scutite de acest val de demență. Chiar și familiile lui Matthieu și Baptiste simțeau câteodată mângârimi în vârful degetelor. Iar toți își mărturiseau seara la telefon: „Președintele a făcut din noi niște sălbăticiuni, nu ne mai recunoaștem“.

Lumea nu vrea să se schimbe

Din ziua aceea mai nenorocită decât toate, când Sfinții Nevinovați îl liniștiseră în toată regula, Președintele rămăsese închis în camera lui, înghițea mecanic tablete de ciocolată și își târa din încăpere în încăpere trupul enorm îmbuibat de mâncare și de amărăciune. Nu mai era un revoluționar aureolat de măreție, ci un învins cu pielea gălbejită, zăvorât în adâncurile castelului său, departe de tumult, departe de osanale.

Revedea mereu în fața ochilor scena aceea cumplită în care pușlamalele îl batjocoriseră. Se simțea scârbit de specia umană și cu deosebire de poporul sau. Ah, dacă l-ar fi putut da afară și dacă și-ar fi putut cumpăra unul mai ascultător! Dar vai! Cum să scapi de milioane de indivizi? Să facă un schimb cu un alt rege? Cum poți fi sigur că nu pierzi la troc? Idealul ar fi să achiziționeze un trib din Amazonia sau

din Oceania, un mic grup de oameni obedienți pe care să-i poată modela după plac. Dar se pune problema transportului și triburile nu numărau niciodată mai mult de câteva sute de membri. Ar trebui să-i învețe limba, și republica, împutănată ca o piele de șagri, devenea o pradă prea ușoară pentru statele din jur. Și apoi, ce era de făcut cu foștii cetățeni? Să-i îngrămădească în camioane și trenuri? S-ar răspândi ca furnicile în țările învecinate, ar urzi un complot ca să se întoarcă acasă; ar fi mai numeroși, l-ar putea chiar răsturna. Nu, nu exista nicio ieșire: trebuia să se obișnuiască așadar cu poporul acesta. Nu era cel mai bun, dar era poporul său.

La drept vorbind, Președintele era sfâșiat de contradicții. Auzea în sinea lui două voci distincte: una, acuzatoare, cerea răzbunare pentru ocară îndurată; cealaltă, împăciuitoare, reclama săvârșirea unei acțiuni de o mare strălucire. Nu era mai bine să rămână în amintirea oamenilor ca un filantrop, decât să-și potolească ura? Prin intermediul Palatului, Președintele dorise să treacă pedeapsa distribuită la nivel familial la stadiu industrial; sperase să obțină încuviințarea lumii întregi și să-și vândă găselnița țărilor mai bogate, Statelor Unite, de exemplu. Ah! Să inaugureze un Palat al chelfănelii pe Broadway, să-i vadă pe Mickey, Donald, pe unchiul Sam și pe unchiul Ben cum le

sunt biciuite poponețele pe muzică rock! Din păcate, aceste vise se sfărâmau astăzi!

Un singur lucru îl reținea pe Președinte de la a-și pedepsi compatrioții, de a-i îneca într-o baie de sânge: avea prea mulți concurenți în această privință. Alături de despoții cei mai sublimi ai secolului, n-ar mai fi fost decât un tiran mediocru. Singura carieră originală pentru un șef de stat consta în a apăra Frumosul și Binele. Dar cum să procedeze? Cum să fii bun și genial, cum să te arăți genial de bun? Incapabil să găsească răspunsul, Președintele scotea gemete care se stingeau în pernă.

Într-o dimineață era întins în pat într-o stare de prostrație totală. Cineva bătu la ușă, și o femeie grăsană intră cu zgomot și izbucni în râs, încrețindu-și nasul cârn. Hohoti câteva minute, încovoiindu-se de râs, apoi redeveni serioasă, se așază pe un scăunel, cu un aer grav, aproape dându-și ifose.

— Adelaüde, tună Președintele, de câte ori ți-am spus să nu mai vii să râzi la mine în cameră când cuget. Îmi pierd șirul ideilor.

— Gondran, iartă-mă. Nu aveam unde să mă duc. Centralista a spus o glumă și nu mă mai puteam stăpâni.

Adelaüde era soția Președintelui. Suferea de o boală care-l scotea din sărite pe soțul ei! Nu putea să râdă în public; trebuia să plece dintr-o

încăpere de îndată ce un banc sau o exprimare hazlie o făcea să râdă. Educația severă pe care o primise îi interzicea să se exteriorizeze în lume. Își înfrâna veselia, strângea două-trei glume, apoi se retrăgea undeva să se descarce, fără martori. Nu se lăsa pradă voioșiei decât în fața soțului ei. Dacă el era spiritual cu ocazia unui dineu oficial, curtea, guvernul, ziariștii pufneau în râs, jubilau, nu îndrăzneau să se oprească înainte să le-o îngăduie Președintele însuși. Doar Adelaüde rămânea de lemn și se uita în farfurie cu o figură posomorâtă; mult mai târziu, în toiul nopții, se trezea și se prăpădea de râs până la lacrimi, exclamând: „Ce caraghios ești, iubitule!” Soțul ei nu se obișnuise cu aceste explozii întârziate de voioșie și încercase s-o convingă să se caute la un doctor. Un tratament intensiv, într-o clinică germană, dăduse rezultate neașteptate: Adelaüde se hlizea cu o oră sau două înainte ca Președintele să scoată vreo glumă. Și îi spunea înveselită: „Simt că o să spui una bună”, și râdea, se strâmba de râs, încă de dinainte. Tratamentul fusese întrerupt și Președintele își pierduse speranța că va putea sincroniza vreodată manifestările exterioare de bucurie ale neveste-sii cu motivele acestora.

În dimineața aceasta, enervat de venirea ei intempestivă, aștepta ca ea să plece, când ea exclamă:

— Dumnezeule, ce abur e aici, trebuie neapărat să aerisim.

Într-adevăr, camera plutea într-o ceață pe care Președintele nici măcar n-o observase. Așa i se întâmpla întotdeauna când gândea prea mult: aburii se condensau pe pereții cutiei sale craniene, se evaporau și începeau să fumege ca într-un cazan. În ziua aceea fusese muncit de gânduri negre și un mic nor cumulus, cu nuanțe verzi-vineții, plutea prin încăpere, amenințând să i se spargă și să inunde totul.

— Lasă-mă în pace, Adelaüde. Am nevoie să fiu singur. Norul se va risipi.

— Nu te lăsa doborât, iubitele, o să deschidem din nou Palatul chelfănelii.

Cu o voce jalnică, ca și cum își redacta deja epitaful, Președintele răspunse:

— E prea târziu, trebuie să-mi ispășesc greșelile.

— Nu-i niciodată prea târziu, o să le arăți tu acestor mucoși de ce ești în stare.

— Adelaüde, nu e cu putință, visezi.

— Cheamă-l măcar pe Ministrul Condeului și fă câteva sinonime.

— Am uitat toate sinonimele.

— Vrei să-l chem pe cârtolog?

— La ce bun? El sau altcineva...

În afară de miniștri, consilieri, secretari, ușieri, grămătici și paznici, Președintele era

asistat de o echipă de astrologi și de ghicitoare, înainte de a deschide Palatul chelfănelii, îi consultase, îi promiseseră că o să fie fericit, că o să facă avere și îl felicitaseră pentru inițiativa sa minunată. Conjuncția lui Uranus cu Saturn în cel de-al șaptelea cer lăsa să se întrevadă evenimente fericite. Nouă luni mai târziu, revolta copiilor le dezmințea prezicerile. Îndată după aceea, ei îi prezentară Președintelui o nouă hartă a viitorului: era întunecată și fără ieșire. Nu numai că Palatul chelfănelii va rămâne închis, dar poporul se va răzvrăti, se vor infiltra puterile străine, armata va ieși din cazărmi și în curând Președintele va fi gonit de la putere, trădat de cei mai vechi prieteni ai săi. În cel mai bun caz, își va sfârși viața în exil; în cel mai rău, va fi spânzurat sau decapitat.

Scârbit de incompetența lor, Președintele îi dăduse afară și îi înscrisese din oficiu la biroul de șomaj. Nu păstrase pe lângă el decât pe unul singur, aproape un prieten, în care avea toată încrederea: cârtologul. Cârtologul era un fel de vrăjitor: degusta opinia publică, făcea măsurători ale stării de spirit, ca să simtă și să prevină cârtelile, de unde și numele său. Meteorolog al cețurilor sufletești, cercetător al mimicilor și strâmbăturilor prin care se exprimă în mod obișnuit nemulțumirea oamenilor, putea, grație flerului său, să descopere cea mai mică bănuială

de împotrivire la indivizii cei mai diferiți. Statele de serviciu ale sale erau impresionante: lucrase la Marele Han, în centrul Chinei, iar la regele statului Qudu, din Africa Centrală, descoperise o nouă boală tropicală, „sindromul Babar“, o boală specifică elefanților secătuiți de vlagă, ba chiar ajutase Consiliul federal de la Berna să pună capăt unei răzmerițe a urșilor. Pe scurt era un specialist.

La apelul Președintelui, cârtologul, care dormea în încăperea alăturată împreună cu Ministrul Condeului, sufleurul și purtătorii dicționarului analogic în 13 volume, veni în goană. Cei de la curte aveau consemnul să sară la cea mai mică invitație a șefului Statului: să se apropie cu încetul sau în pas firesc rămânea apanajul celor intimi.

De fapt cârtologul simțea de multă vreme unele frământări de rău augur în republică; în fiecare zi, când ieșea pe stradă, primea bobâr-nace și ghionturi în nas și asta nu prevestea nimic bun. Grăsuț și mic de stat, era poreclit „Burduhosu“ și era tare necăjit. Dacă n-ar fi ținut atât de mult la Președinte — fuseseră colegi la școala primară, Președintele nu urmase mai departe —, ar fi plecat de mult timp în străinătate. La Paris, de exemplu, orașul care-i plăcea cel mai mult din Europa. Tot ce putea să-i spună Președintelui era: „Merge rău“, la

care Președintele răspundea: „N-am nevoie de tine ca să-mi dau seama, tâmpitul!”

Dar, în ziua aceea, întristat de descurajarea șefului și a prietenului său, i se adresează în alți termeni:

— Domnule Președinte, am să fiu sincer: mi-e teamă că niciunul dintre noi nu poate să vă vină în ajutor.

— Vrei să spui, domnule cârtolog, că am să rămân singur?

— Nu, noi vă iubim cu toții, domnule Președinte, dar nu vă suntem de niciun folos!

— Ce vorbești? Și ăsta-i momentul pe care l-ai găsit să-mi spui toate astea! Vrei să mă omori, mizerabile?

În ciuda tonului brutal, Președintele aprecia, sinceritatea cârtologului. Când el pretindea la amiază că e noapte neagră, toți miniștrii se repezeau la fereastră și exclamau: „Da, domnule Președinte, se văd stelele, ba chiar și luna“. Cârtologul rămânea rece: „Mint, domnule Președinte, e amiază, e plină zi“. „Oh, pârâcios împutit!“, strigau ceilalți funcționari.

De data aceasta, totuși, cârtologul mersese prea departe cu destăinuirea adevărului:

— Ce vrei să spui afirmând că nu-mi sunteți de niciun folos? Vorbește, și încă repede, căci sunt obosit și nu-s deloc în stare să mă gândesc la argumente.

— Domnule Președinte, ați încercat să le luați taților, mamelor și profesorilor puterea lor asupra copiilor, dar, făcând aceasta, n-ați reușit să întăriți autoritatea Statului. De ce?

— Mă întreb și eu. Înapoiată ăștia nu înțeleg binefacerile mele.

— Motivul este simplu. Forța de inerție și tradiția continuă să acționeze: e greu să zgudui obiceiuri milenare, vechi de când lumea. De secole, concetățenii noștri au avut obișnuința să-și pedepsească singuri copiii, care, devenind mari, au făcut același lucru cu propriile lor odrasle; sigur că s-au petrecut excese, dar rar, iar martirii copii sunt totuși o excepție. Astăzi, din vina dumneavoastră, excesul a devenit regulă.

— Ești cam sever cu mine. Atunci ce-i de făcut?

— Restabiliți dreptul de a pedepsi liber și individual sau inventați altceva.

— Să restabilesc ordinea cea veche? Niciodată. Mai bine mor!

— În acest caz, domnule Președinte, îngăduiți-mi să vă spun că reforma dumneavoastră a fost prea timidă. Trebuia mers mai departe?

— Cum așa?

— Habar n-am. Dar ar trebui să ascultați sfatul unor specialiști străini.

— Străini? Glumești!

— Nu, domnule Președinte, sunt foarte serios.

— Spune-mi, cârtologule, cine ar putea ști mai multe despre propriul popor decât mine, care sunt tatăl lui?

— Un tată este deseori orb și un străin poate să-i dea sfaturi foarte folositoare.

Ideea că cineva ar putea să știe mai multe decât el îl înfurie cumplit pe Președinte. Cu răbdare, cârtologul își reluă însă rolul:

— E vorba de oameni de știință care au făcut studii îndelungate.

— Dar ei nu vorbesc limba noastră, nu sunt de aceeași rasă cu noi.

— Au traducători și, deși străini, sunt oameni ca mine și ca dumneavoastră.

— Un om care nu-i de la noi nu e cu totul om în ochii mei. Și peste toate astea, mi-e silă de accentele străine. Destul pentru astăzi.

Președintele îi ordonă cârtologului să iasă.

— Cară-te, adăugă el.

O săptămână mai târziu, alte neorânduieli însângerau capitala. Bande de huligani înarmate cu lanțuri de bicicletă și cu brice terorizară o noapte întreagă cartierele din partea de sud a orașului. Cei care fură prinși spuseră că, din ziua în care fusese închis Palatul, erau munciți de dorința să distrugă totul. Două zile mai târziu, o manifestație din partea părinților,

a elevilor și a cadrelor didactice defila în fața reședinței șefului Statului strigând: „Din nou, din nou, bătaia la popou!”

În aceeași seară, miniștrii îi declarară în cor Președintelui:

— Verdictul poporului e limpede, trebuie să redeschidem Palatul!

A doua zi, o altă coloană, la fel de impresionantă, defilă în fața ruinelor Palatului chelfănelii strigând: „Destul, destul! Fără șuturi în tur!”

Seara, fără rușine, miniștrii în unanimitate fură de altă părere:

— Verdictul poporului este limpede: Palatul trebuie să rămână închis și să revenim la starea de dinainte.

Președintele îi goni imediat: avea nevoie de oameni care să-l ajute, nu de sfârleze. Încercat de atâtea greutateți, se prăbuși, deveni propria sa umbră, își pierdu somnul. Țara era în pragul unui război civil. Miniștrii dați afară complotau împotriva lui, cazarmele fremătau, spionii străini deveneau tot mai numeroși.

Sătul, obosit, Parlamentul vota în grabă o lege prin care interzicea ca printre produsele de larg consum să se afle obiecte contondente; fură puse în vânzare umbrele fără mâner, bastoane fără băț, compus numai din măciulie, genți fără curele, încălțări fără vârf și fără toc. Tot ceea ce putea răni, izbi, fu declarat în afara

legii: cetățenii erau nevoiți să-și moaie vârful degetelor, să-și roadă unghiile, să-și pilească dinții. Indivizii cu capul ascuțit, cu oase proeminente, cu nasul acvilin erau rugați să și le dea la rindea. Dar legea n-a fost niciodată pusă în aplicare. Dimpotrivă, femeile și bărbații aveau o plăcere răutăcioasă să-și ascută vârful nasului ca să înțepe, să-și lase să crească unghiile ca să zgârie, părul ca să biciuiască, să-și lase oasele ascuțite ca să rănească. Autoritatea statului era nesocotită pe față.

Prudent, Președintele își găsi o sosie: un țăran sărman din locurile natale, care semăna cu el până în cel mai mic amănunt, îl înlocuia la ceremonii, asista la dezbaterile Adunării și se plimba câteodată prin mulțime, înconjurat de garda sa pretoriană. Această sosie venea în fiecare seară pe ascuns la reședință ca să ia indicații de la original și să urmeze cursuri de sinonime. Imitația era atât de reușită, încât până și Adelaüde se înșelă în câteva împrejurări foarte speciale. Președintele fu pe cât de supărat pe atât de liniștit auzind complimentele soției sale despre cea de-a doua tinerețe: în caz de răskoală ar fi fost omorât înlocuitorul, iar el, adevăratul Gondran, deghizat în simplu grădinar, ar avea timp să fugă, să ia primul tren spre Geneva, să pună mâna pe conturile secrete și să se exileze în Caraibe, într-o reședință aurită,

dintre cele pentru autocrații răsturnați de la putere. Doar un miracol putea acum să-l ferească să se piardă în noaptea cea neagră. Și într-un ultim elan de speranță, consimți să-l asculte pe prietenul său cârtologul și invită câteva somități internaționale ale lumii științifice.

Acrobatul și paraziții

Puțin mai târziu, cinci personaje ciudate, provenind din toate continentele, veniră cu trenul și cu avionul în capitala micii republici, urmate fiecare de interpretul său personal. Spectacolul acestui oraș cuprins de furie îi șocă. Într-adevăr, acest popor de fiare și de vipere avea nevoie de sfaturile lor. Se simțeau oleacă înfricoșați, dar, mai mult decât anarhia, tovărășia forțată în care se aflau unii cu ceilalți le ridica părul măciucă. „De ce nu au făcut apel doar la mine? La ce sunt buni nepoștiții ăștia patru?”

Președintele îi primi minunat; în câteva săptămâni îmbătrânise mult și chelise, în afara unui fir de păr foarte lung, pe care și-l înfășura în jurul capului și care semăna cu o coardă de chitară, un singur fir de păr, alb la rădăcină și galben la cealaltă extremitate, pe care-l stropea în fiecare dimineață și îl hrănea

cu îngrășăminte, în ciuda nenorocirilor sale, sosirea acestor distinși oaspeți îl umplea de bucurie, îi găzdui în cele mai frumoase încăperi ale reședinței sale și dădu dispoziții să nu le lipsească nimic.

În câteva zile, savanții deveniră un punct de atracție. Când treceau pe stradă, mâniile și patimile se potoleau. Gesturile, îmbrăcăminte, limbajul lor îi minunau pe localnici. Regimul lor alimentar, reprodus în ziare, era o tortură pentru bucătarii de la reședință: unul nu mânca decât supă; altul doar grătar; primul trebuia să țină regim fără sare, al doilea mânca fără zahăr și mai ales fără piper, căci strănuta la orice condiment; cel de-al treilea voia plăcinte fără drojdie, al patrulea pâine foarte albă. Aceștia doi erau vegetarieni, dar de secte diferite: cea a legumei fierte și cea a legumei crude. Cea mai mică greșeală le producea lungi crize de nervi. Adeptul crudităților nu mânca decât cu mâna și se supăra de găsea o furculiță în farfurie. Fără să-l mai socotim pe al cincilea, care-și vârâse în cap să postească pentru a se putea concentra mai bine și nu bea decât o jumătate de pahar de suc de portocale pe zi. Sunetele pe care le scoteau acești invitați aveau farmec pentru toți, chiar dacă se reduceau la câteva articulații răgușite, asemănătoare cu mormăitul unui urs.

În sfârșit, într-o dimineață, după ce oaspeții își reveniseră după emoțiile încercate și după decalajul orar, Președintele îi adună în sala de audiențe, le mulțumi pentru osteneala pe care și-o dăduseră și le expuse problemele. Era mulțumit încă dinainte că acești înțelepți îi vor oferi pe tavă răspunsul potrivit. Dar reuniunea avu altă desfășurare. Savanții începură prin a refuza să se așeze unul alături de celălalt și cuvinte ca „nepriceputule“, „incultule“ zburară ca niște săgeți între ei. Apoi fiecare întinse în fața Președintelui diplomele, suluri de hârtie cu chenar, dintre care unele, de mărimea unei fețe de masă, îi permiteau deținătorului să-i ascundă pe vecinii săi ca să apară singur în prim-plan. Se iscă chiar o oarecare hărmălaie și Președintele presimți un moment în care acești erudiți erau pe cale să se ia de păr. Cântologului nu-i plăcea întorsătura pe care o luaseră lucrurile și îi sugeră stăpânului său să-i despartă pe oaspeți și să-i cheme unul câte unul, căci nu sufereau să fie în același loc deodată.

— Sunt atât de dornici să vă ajute!

Președintele se miră că niște oameni despre care presupuneai că puteau readuce pacea în regatul său încep prin a se război între ei, dar urmă sfaturile prietenului său.

Primul expert care fu consultat în particular era un bărbat voinic și arătos, îmbrăcat

într-o robă mov, care se declara cunoscător în ale spiritului și se bucura de o sănătate zdravă. Președintele, convins că are în fața lui pe omul trimis de providență, îl ascultă cu atenție. Străinul vorbea mișcându-și mâinile îngrijite, cu unghii vopsite. Se exprima prin fraze lungi, care la interpretul lui se reduceau la o singură propoziție.

— Ce limbă mai e și asta? întrebă Președintele. Atâția termeni de-ai voștri se rezumă la noi într-un singur cuvânt?

— Exact, de aceea vorbim foarte puțin; n-am mai avea timp să dormim sau să mâncăm.

Cel foarte Competent pleda o zi întreagă și tot ceea ce spuse putea fi concentrat în acest discurs.

— Mormolocii ăștia, o, mare Șef, nu au decât ceea ce merită. Copilăria nu este lipsită de păcate și orice nevinovat este un vinovat care n-a avut prilejul să greșească. Dacă dumneavoastră nu știți de ce-i bateți, ei o vor ști într-o bună zi. Iar pedeapsa, odată administrată, își va afla în curând greșeala.

Președintele îi mulțumi, perplex. A doua zi îl consultă pe cel de-al doilea savant, care își petrecu toată dimineața să-și înșire diplomele, titlurile, activitățile, facultățile unde predase, cele unde avea intenția să predea și cele unde, foarte probabil, n-o să predea niciodată.

Spunând acestea, comandă un dejun copios, pe care-l înghiți făcând să-i răsunе fălcile. La desert lăsa să-i scape de pe buzele strălucind de grăsime recomandarea următoare:

— Copiii au fost pălmuiți pe obrazul drept? Ei bine, să-l întindă acum pe cel stâng!

Apoi se retrase ca să-și facă siesta.

— Într-adevăr, spuse Președintele, ce sfat ciudat!

Se duse la culcare cu o groaznică durere de cap și făcu atâția aburi încât toată lumea crezu că palatul luase foc.

Urmă cel de-al treilea savant, însoțit de fratele său geamăn, împreună, căci se ciondăniseră în ajun și li se încurcaseră bărbile în așa hal, încât nu se puteau deplasa unul fără celălalt. Peste toate, fiecare își vârâse capătul bărbii în gura celuilalt, astfel că sunetele pe care le scoteau erau nedeslușite, iar traducătorii nu înțelegeau mai nimic. Și, colac peste pupăză, nu încetau să-și tragă câte una, să-și dea câte un șut, așa că Președintele se lipsi de prezența lor.

Ziua următoare fu consacrată audierii ultimilor doi cercetători: cărțile lor de vizită, tipărite în șapte limbi, inclusiv în fino-ugrică și în amharică, spuneau despre unul dintre ei că este regele pedagogilor, Superexpertul, iar despre celălalt că este specializat în domenii de

cunoaștere aprofundată. Primul veni în cămașă cu mâneci scurte, șort colonial și cu picioarele goale, ținând în mână o hârâitoare. Înainte ca Președintele să apuce să deschidă gura, îi făcu semn să tacă, închise ochii și, într-o liniște mormântală, începu să facă vid în el însuși, așa cum explica interpretul în șoaptă. Grămăticii, secretari, ușieri și portari îl contemplau uimiți și toți își țineau respirația, nu îndrăzneau nici măcar să tușească sau să-și miște degetele în încălțări, în sfârșit, trupul Marelui învățat se înălță câțiva centimetri de la pământ, un metru și apoi din ce în ce mai sus: se ușurase atât de tare, ca o pană, încât urcă spre tavan, unde se agăță de lampă.

— Aveți grijă, stimabile, strigă Președintele, să nu-mi stricați mobilierul cu experiențele dumneavoastră.

— Sst, domnule Președinte, șopti interpretul, nu putem să-l trezim. Mai bine căutați-mi o prăjină și deschideți larg ferestrele.

Obiectul cerut fu adus. Interpretul îl desprinse pe stăpânul lui de pe candelabru, îl împinse încetișor cu prăjina spre fereastră, de unde acesta își luă zborul, purtat de o adiere, până se pierdu în nori. Președintele strângea din pumni.

— Mă întreb, tună el, dacă vom afla ceva de pe urma acestor ectoplasme. Mă cam obosesc

excentricitățile astea. Cântologule, creditul tău este în joc, păzea!

Dar Președintele nu era la capătul necazurilor. Ultimul învățat rămase mut ca un pește: purta o barbă încâlcită, părul împletit; era învelit cu o cârpă în jurul șoldurilor. Se așeză turcește, ridică un braț, făcu semn publicului să facă la fel. Toți se așezară. Ridică un picior; toți făcură la fel. Îl ridică și pe celălalt: atunci consilierii și curtezanii își pierdură echilibrul și căzură unii peste alții.

— La naiba, strigă Președintele, ce măscărici!

Și scui pă scârbit. Cel Foarte Priceput se așezase din nou turcește și, prin intermediul interpretului său, ceru să se aducă un pom în sala de ședințe. Se aduse un fag mic înflorit. Omul se urcă plin de dibăcie în copac, se chircoli pe o creangă sprijinindu-se pe un picior, cu celălalt îndoit sub el, și rămase în această poziție incomodă, fără să vorbească, fără să mănânce, fără să-și miște măcar o sprânceană.

— Spuneți-mi, îl întrebă Președintele pe interpret, eu am cerut savanți, nu paiațe. Puteți să-mi spuneți ce face fanfaronul ăsta în copac?

— Ssst! Stăpânul meu gândește, printr-o meditație intensă, se străduiește să vă descurce problemele.

Președintele se învârtea mormăind în jurul pomului, uitându-se urât la acrobatul în extaz.

O familie de corbi își instalase deja cuibul în claia bogată a acestuia. Așteptarea dură o săptămână. Cântologul se temea că a greșit chemând toate aceste autorități în materie. Când iluminatul coborî din pom, își umezi buzele cu un pic de apă, își potrive membrele comod într-un fotoliu confortabil. Deschise gura ca și cum ar fi vrut să emită un mesaj, dar, în loc de cuvinte, nu ieși decât un strănut. Cocoțat în copac, răcise. Totuși grămăticiei, retoricii și semanticienii, dornici să-și ajute Președintele, fură convinși că au auzit o frază întreagă. Pe baza acestui strănut, construiră diferite exegeze. Unul dintre ei redacta chiar un memoriu de cincisprezece pagini. Bineînțeles, niciunul dintre comentariile lor nu semăna cu altul. Depășit, Președintele se întoarse către interpret. Acesta îi confirmă că stăpânul și maestrul lui nu făcuse altceva decât să exspecteze, ca urmare a unui guturai, și nu spusese în realitate decât un singur lucru: „Hapciu“, onomatopee comună oamenilor atât din est, cât și din vest atunci când răcesc. Atunci, Președintele, a cărui răbdare fusese pusă la grea încercare, se dezlănțui cu furie:

— Chefuiesc pe socoteala mea și debitează tot felul de prostii, și asta din vina dumitale, cântologule. Am pierdut timp și bani. Piei din fața mea, tâmpitule, secătură, idiot din vârful de munte.

„Idiot din vârful de munte“ era cea mai rea insultă a Președintelui, căci ura munților și pe oamenii de la munte, între doi soldați, cârtologul fu aruncat afară; termometrul cu care măsura opinia publică și peria sa de dinți îi fură confiscate. Șarlatanii fură aruncați într-o celulă sub pământ și Președintele, sigur că de data aceasta furtuna avea să-l măture, se închise din nou în camera lui, producând atâția nori stratus, încât dormea în impermeabil cu o umbrelă deasupra capului.

Adio, popor de oameni nebuni, de scorpii, de nerecunoscători

O perdea de plumb se abătuse deasupra republicii. Aeroporturile, gările erau închise. Nimeni nu știa ce se petrece acolo sus, în reședința cu obloanele trase. Deputați și membri de partid, lăsați de izbeliște, se întrebau dacă șeful lor nu murise cumva. Sosia lui, nemaiîn-drăznind să se arate, fugise înapoi în sat, lăsând în urmă onoruri și deghizări.

În oraș situația se înrăutățea. Pompierii incendiau casele, poliția fura de la oamenii cinstiți, hoții dirijau circulația, arhitecții dărâmau construcțiile, medicii tăiau firul vieții pacienților, pedagogii făceau elogiul ignoranței și alfabetul, zdruncinat din temelii, își pierdea bunele caractere. Apăru o nouă boală, cea a extremităților umflate: mâini și picioare se umflau clocotind de palme sau lovituri virtuale. Dacă o persoană atinsă de această boală nu

dădea în cineva în următoarele patruzeci și opt de ore, pielea i se crăpa, i se usca și cădea.

În acest haos, Președintele se pregătea să o șteargă pe furiș, să-și lase țara pradă scorpiilor, nebunilor, spărgătorilor, istericilor, epilepticiilor, deliranților. Se hotărâse pentru plecare în ziua în care ultimul lui fir de păr căzuse cu un zgomot cristalin și se sfărâmasese în bucățele.

În toiul acestui talmeș-balmeș, cârtologul, buimăcit, rățăcea din cârciumă în cârciumă, batjocorit, înghiontit de toți, fiind mereu strigat „Burduhosu“. Se apucase de băut, își cheltuia ultimii bănuți ca să cumpere o secărică înfiorătoare și dormea sub cerul liber, fără să se spele și fără să mănânce. Într-o zi, Matthieu și Baptiste, întorcându-se de la școală — erau ultimii din clasa lor care mai făceau școală, învățând pe furiș cu un bătrân învățător —, îl găsiră rostogolit într-o rigolă, cu nasul în gunoaie, îl recunoscură imediat — îl văzuseră de multe ori la televizor — și, cuprinși de milă, îl aduseră acasă la ei, rugându-i pe părinții lor să-l îngrijească și să-l adăpostească. Fu instalat în casa familiei lui Matthieu, mai spațioasă decât cea a lui Baptiste. Pentru că mirosea urât, îl puseră să facă un duș, hainele sale fură arse și cenușa risipită. După câteva zile de odihnă și de hrană bună, cârtologul își recăpătase forțele și demnitatea. Le povesti celor doi prieteni necazurile sale.

— Dar, spuse Baptiste, trebuie să fie un mijloc să vă ajutăm și, prin dumneavoastră, să ajutăm toată țara. În ceea ce mă privește, eu sunt pentru închiderea Palatului și apoi să ne întoarcem la vechile obiceiuri. Dar mi-e teamă că Președintele nostru, namilă cu minte de găină, nu vrea să renunțe la toana lui. Decât să se dezică, o să prefere să treacă națiunea prin foc și sabie.

— E adevărat, confirmă Matthieu, cred că e gata de orice. Trebuie neapărat să găsim ceva.

Cei doi prieteni, care se gândeau la asta de mai multe săptămâni, se închiseră în camera lor și pălăvrăgiră până-n zori. Uneori îl sculau pe cârtolog, îi cereau câte o precizare și reîncepeau discuțiile lor înfierbântate.

Dimineața devreme, cu ochii strălucitori, cu chipul tras de nesomn, se repezira la căpătâiul lui și-i cerură să obțină imediat o întrevedere cu Președintele. Cârtologul se îndoia că acest lucru este posibil, dar, tot perseverând, obținu totuși legătura cu reședința. Trecu cele cinci bariere, vorbi la telefon cu portarul de zi, cu portarul de noapte, cu șambelanul cel nătâng și plângăcios, cu secretarul particular, cu secretarul-șef, care se învoi să se ducă să-l scoale pe Președinte. După multe minute, timp în care telefonul fu de mai multe ori cât pe ce să fie întrerupt, secretarul-șef reveni și anunță

cu o voce obosită că Președintele dispăruse, că încăperea era goală, dulapurile golite, că nevasta lui se evaporase și ea.

— Regele cel chel a făcut pe el. Regele nebun a-ntins-o la drum, încheie el laconic înainte de a pune telefonul în furcă.

Secretarul-șef avea obiceiul să vorbească în versuri, mai ales în timpul programului.

Cârtologul era năucit. Formă din nou numărul de telefon al reședinței, vorbi cu portarul de noapte, care îi spuse în cel mai mare secret că îl văzuse în zori pe Președinte împreună cu suita sa cum se înghesuiseră într-o mașină închiriată și plecaseră spre Elveția.

O jumătate de oră mai târziu, Matthieu și Baptiste, tații lor și cârtologul porneau în mare goană într-o decapotabilă de teren către frontieră. Vameșii îi reținură pe cei doi tați ca să fie siguri că restul echipei n-avea de gând să fugă în străinătate; îi țineau deja ostatici pe cei doi servitori ai Președintelui. Era semn bun. Cârtologul se sui la volan. După vreo 10 kilometri de drum prin Elveția, după ce culeseră felurite informații de la băștinași, apucară pe un drumeag de munte. Zăriră în curând mașina închiriată parcată pe marginea drumului. Pe un câmp de un verde intens și strălucitor, Președintele, îmbrăcat într-o haină de catifea brodată, cu o șapcă roșu cu negru,

cu pantaloni de lână cu bretele, lua o gustare frugală compusă dintr-o felie de cașcaval și o bucată de ciocolată stropite cu vinișorul locului; alături de el, Ministrul Condeii îi nota plescăiturile, grămăticul-sufleur învăța rudimente de grai valasian, iar Adelaude mulgea o vacă. Toți brazii din jur stăteau în poziție de drepti, ferindu-se să-și miște crengile când sufla o boare de vânt.

— Domnule Președinte, domnule Președinte, strigară prietenii noștri coborând din mașină.

— Sst, nu sunt aici, nu sunt eu. Cu ce drept îndrăzniți să mă strigați pe numele meu? Cine v-a dat voie să veniți după mine? Cum de mi-ați dat de urmă?

Președintele se arăta nemulțumit.

— Dați-mi voie să vă explic, se bâlbâi cârtologul.

— Niciun cuvânt. Ștergeți-o.

— Domnule Președinte, vă rog...

— Mai scutiți-mă de Președinte; doar vedeți bine că m-am îmbrăcat cu costumul acestei țări.

— Doar o vorbă, una singură...

— Plecați!

— Vă rugăm...

— Gura!

— Vă implorăm...

Cârtologul îngenunche și începu să sărute genunchii și picioarele conducătorului.

Președintele se împlânzi: dovezile de adorație îl mișcau întotdeauna. Când, între două invecitive, află că veniseră de atât de departe ca să-l invite să urce din nou pe tron, se înduioșă. Îi fură prezența Matthieu și Baptiste.

— Cine mai sunt și căcăcioșii ăștia?

Bineînțeles, îi detesta pe copii, considerându-i răspunzători de toate ghinioanele sale.

— Au ceva să vă spună, îi șopti la ureche cârtologul. Ei cred că au găsit soluția.

— Vrei să spui că ipochimenii ăștia, stârpiturile astea ar fi descoperit ceva ce eu n-am putut găsi timp de un an?

— Ascultați-i cel puțin...

Șeful Statului nu-și putu ascunde iritarea în fața nerușinării acestor copii. Nările lui, din care ieșeau smocuri de păr negru, sforăiau ca niște țevi de orgă de câte ori respira. Baptiste luă primul cuvântul.

— Domnule Președinte, vă mulțumim că binevoiți să ne ascultați. Știm care sunt necazurile dumneavoastră și singura noastră grijă este să îndreptăm situația. Am suferit mult din cauza reformei dumneavoastră, ba chiar am și câteva amintiri.

Baptiste îi arătă sub ochi o pată vânată care nu se mai resorbise.

— Ia te uită, i-o tăie scurt Președintele, doar n-oi fi venit de atât de departe ca să mi te plângi?

— Nici vorbă, Excelență, nici vorbă.

— Ia te uită, Excelență! Nimeni nu mi-a spus niciodată așa. Ce bine vorbește spurcăciunea asta!

Baptiste continuă:

— Să analizăm faptele: cum a început răzvrătirea noastră? Dintr-un sentiment de nedreptate: să fim bătuți fără motiv, la rece, ne îngrozește. Iar părinților noștri a început să le placă mardeala: nu mai pot dacă nu ne cară la pumni în fiecare zi.

Președintele își pocni degetele în semn de nervozitate. Nu știa dacă trebuie să râdă sau să se simtă jignit de îndrăzneala acestui puști cu cașul la gură. Când Baptiste dădu să vorbească din nou, îl întrerupse zicând:

— Concret, concret unde vrei s-ajungi?

Matthieu vedea că prietenul lui pierdea teren și îi sări în ajutor.

— Imediat, Excelență: ne-am tot gândit și am avut următoarea idee.

Matthieu își trase sufletul și se întoarse spre cârtolog și spre Baptiste ca să caute în ochii lor puțină încurajare.

— Ei bine, aștept, tună Președintele umflându-și obrazii.

— Excelență, am să fiu puțin cam brutal și îmi cer dinainte iertare. Nu uitați că și părinții au fost la rândul lor copii; nu e niciun motiv ca numai unii să fie bătuți, iar ceilalți să rămână

nepedepsiți; toți trebuie să sufere același tratament, indiferent câți ani au.

— Mă tem că nu înțeleg, mormăi Președintele.

— E foarte simplu: ați deschis Palatul chelfănelii pentru a-i muștrului pe cei mici, deschideți-l și pentru cei mari.

— Vrei să spui..., bâigui potentatul.

— Cu toată stima pe care v-o port, Excelență, ne-ar plăcea s-o ia și babacii după ceafă.

— Să-i tragem profului un pumn în falcă.

— O scărămăneală bună directorului, miniștrilor, deputaților.

— Dar ar fi împotriva tuturor obiceiurilor.

— Tocmai de aceea o s-o și adoptați, Excelență.

— Căci sunteți un inovator, un om al progresului.

— Fără îndoială, fără îndoială, dar ideea mi se pare cam severă.

— Oh, Gondran, te conjur, insistă Adelaude, care se întorcea de la muls, fii de acord, e ultima noastră șansă, copilașii aceștia au dreptate. Nu vreau să fac pe fermiera toată viața; vreau înapoi la garderoba mea, la cameriste, la dineurile oficiale, la baluri, la castel.

— Am luat în discuție toate posibilitățile și nu vedem vreo soluție mai bună, reluă Baptiste.

— Ah, totuși, lăsați-mă să mă gândesc!

Președintele se ridică și se duse să facă o plimbare pe câmp. Ușurați, brazii, care aveau

simțul protocolului, își lăsară în voie crengile și se destinseră. Cântologul se simțea tare încurcat, iar Matthieu și Baptiste își frângeau mâinile neliniștiți.

Peste o oră, Președintele se întoarse, impenetrabil și misterios. Își scoase șapca de lână și se adresă sufleurului și Ministrului Condeului.

— Domnilor, sunteți de acord să fiți biciuiți, cârpiți, la oră fixă, ca niște ștregari?

— Da, răspunseră într-un glas cei doi slujbași ai Statului.

— Vreți să fiți bușiți, șfichiuiți, tăvăliți?

— Vrem.

— În acest caz, vă declar solemn, vă încunosc-tințez cu toată seriozitatea că apreciez această propunere OK, că sugestia acestor zgłambeni, a acestor flușturatici este bună și că, la dorința prietenească a poporului meu, la insistențele tovărășești ale supușilor mei, reiau puterea, iau totul de la capăt.

— Oh, Gondran, bine că ți-ai venit în fire, strigă Adelaude cu lacrimi în ochi.

Pentru prima dată de câteva luni încoace soțul ei reîncepuse să folosească sinonimele.

— Hai, la drum, repede!

Împachetară, făcură cale întoarsă, îi recuperară la graniță pe cei dotați și pe cei doi servitori și micuța caravană porni spre capitală cu toată viteza. Era momentul. Ministrul Timpului

Liber și al Timpilor Morți convinsese sosia Președintelui să preia conducerea supremă. Când adevăratul Președinte intra, deghizat tot în om de munte, credincioșii săi fură pe punctul de a-l arunca în închisoare. Ca să hotărască între cei doi pretendenți, se organizează un concurs de sinonime, la care impostorul a fost demascat și trimis înapoi la plug. Cât despre ministrul trădător, muri de ciudă puțin după aceea.

Prin chelfăneală spre fericire

O lună mai târziu, Palatul chelfănelii își re-deschise porțile, reconstruit, reutilat, refăcut, în veselia generală. Președintele adresase națiunii cel mai frumos discurs al său și cel mai lung — 48 de ore în șir, 27 000 de sinonime, 500 de neologisme, 200 de barbarisme, solecisme și nonsensuri, 30 de leșinuri și numeroase dureri de cap printre ascultători —, în care își atribuia, bineînțeles, paternitatea ideii noi. De când se anunțase repunerea în funcțiune a Palatului chelfănelii, locuitorii se potoliseră și acceptau să-și strângă mâna și cu alt scop decât acela de a-și zdrobi degetele. Palatul avea acum forma unei brichete plate și aerodinamice. Era format dintr-un singur bloc de beton și de oțel de mai mult de douăzeci de etaje, ale cărui planuri înclinate, a cărui înfățișare de ansamblu puteau rivaliza în eleganță și îndrăzneală cu cei mai frumoși zgârie-nori de peste Ocean. De departe

ai fi zis că e un arătător îndreptat către lumea de dincolo, în semn de sfidare.

Formula cea nouă, inspirată de Matthieu și Baptiste, stipula ca Palatul să fie deschis pentru toți cetățenii de la șapte la șaptezeci și șapte de ani, care trebuiau să îndeplinească un stagiul minim de douăzeci de weekenduri pe an. Astfel, nu se mai făcea nicio discriminare: pedeapsa, fiind împărțită în mod democratic, nu mai era apăsătoare. Tânăr sau bătrân, femeie sau bărbat, bogat sau sărac, fiecare trebuia să vină ca să fie făcut ferfeniță la dată fixă și nimeni n-avea dreptul să folosească Palatul fără să se supună el însuși jocului. Adevăratul comunism al snopelii: cel care venea să flocăiască sâmbăta era smotocit duminica, în orice clipă victima putea să vină de hac călăului. Această reciprocitate perfectă îi incita pe clienți să-și modereze prestațiile: îl cruțai pe aproapele tău în speranța că și tu vei fi menajat data viitoare când o să iei loc pe scaunul de tortură.

Locuitorii redeveniră blânzi ca niște mie-luși și nu mai intrau în vorbă unul cu altul decât cu multe menajamente.

— Mă iertați, îmi îngăduiți să vă strămuc căpriorii?

— Cum de nu! Doar ați plătit contribuția! (Așa se numea acum chestia asta.)

— Bineînțeles, iată biletul.

— Bine, atunci dați-i drumul.

— Sunteți prea drăguț. Dacă vreți să vă lăsați obrazul liber. Atenție, pornesc. Sunt stângaci. Pleosc, plici, trosc. Vă doare cumva?

— Ce idee, n-am simțit nimic. Încă o dată, mulțumesc și pe curând!

Îndrăgostiții, timizi, strecurau alesei inimii lor câte un bilet gratuit să vină să-i pălmuiască după plac. „Scumpo, fă să mă doară“, scria în mesaj, și multe legături, multe căsătorii începură astfel cu ajutorul unei perechi de palme. Bătrânii lăsau moștenire prin testament nepoților câte zece luni de bumbăceală, cincizeci de sfârle, treizeci de ghiolduri și zece târbăceli. Nimeni nu-și mai îngăduia să-i jignească pe stagiari și cele mai grave insulte erau: moșicule, pungașule, tontule, nenorocitele. Buna-cuviință și decența aveau putere de lege. Nimeni nu putea primi mai mult de patru lovituri pe oră. În locul foștilor valeți, care lăsaseră o tristă amintire, au fost chemați eunuci din Orient, șomeri după închiderea haremurilor, care se purtau cu cea mai mare blândețe. Cei ce loveau și cei ce erau loviți terminau ziua cu o masă bogată, în comun, la care își aminteau cu nostalgie de cele mai minunate scatoalce. Palatul a devenit repede locul cel mai șic din capitală. Toți se simțeau atât de bine, încât deseori uitau să-i mai facă altuia

tobă pântelele sau spinarea, mulțumindu-se cu câte un bobârnac ici, colo, ca să-și justifice prezența.

Tați, mame, profesori se duceau să-și înghită papara cu entuziasm: aveau sentimentul că redevin copii și mulți dintre ei întineriră de-a binelea. Câte o mamă-mare mai dezghețată, care-și trecea zilele în reumatisme și artroze, începea să sară iar coarda; femei urâțite de riduri recăpătau un ten de fată tânără datorită acestei medicații. Lumea își redobândea prospețimea. Ministerul Sănătății publică un ghid al loviturilor și rănilor. Banderola din jurul cărții spunea: „Prin chelfăneală către fericire“. Chiar și decapitații și ghilotinații își trimiteau capetele, recomandat, ca să le fie palmuite.

Oamenii de știință invitați de Președinte fură eliberați din închisoare și răsplătiți cu dărnicie. Toți trecură pe la Palat și se distrară foarte bine. Numai savantul înfășurat cu o cârpă refuză să se dea jos din copac, se instalează într-un parc și câștigă discipoli care trăiră cu el în fagi și în castani. Unul dintre ei, căruia nu-i plăceau copacii — avea rău de înălțime —, produse o schismă și predică mântuirea stând într-un picior. Avu oarecare succes și întemeie o comunitate mititică de monopicioriști nu departe de acel loc. Președintele urmări aceste evenimente cu un ochi tolerant, regretând doar

că toți acești fanteziști nu vor deveni niciodată clienții Palatului.

Matthieu, Baptiste, Alice și Angele nu îndrăzniră niciodată să ridice mâna asupra părinților lor în zilele în care aceștia erau de permanență, deși legea le-o îngăduia. Câteodată, un coleg întâlnit pe stradă le zicea: „Știți, ieri i-am lipit una mamei tale. I-am dat una bună peste bot“. Matthieu și Baptiste ridicau din umeri, dar, dacă acesta stăruia, se uitau la lista programărilor și duminica următoare se duceau să-i frece ridichea mamei colegului lipsit de delicatețe. Acesta pune nasul în pământ și nu îndrăzne să o mai facă și a doua oară.

Regulamentul devenise mai suplu: stagiarii aveau dreptul să asculte muzică la căști când erau de serviciu; în dulapurile în care erau închiși pentru carceră neagră exista televizor, video și un frigider în zid din care se înfruptau după plac. Cei care sufereau de dureri de cap și-l protejau atunci când le venea rândul să le fie făcut drojdie. Președinta, Adelaude, obținuse de la soțul ei derogare specială care le îngăduia femeilor mai durdulii să primească loviturile la fund și pe șolduri, astfel încât sângele pus în circulație reducea stratul de grăsime și grăbea dispariția celulitei. La etajul unde se aplica acest tratament, unele doamne în chiloți înfățișau clienților poponețele lor rotunjoare

și spectacolul era foarte grăitor. Vizitatorilor le plăcea să se travestească: fetele tinere se deghizau în subrete ca să primească o ploaie de lovituri de mătură la fund; bărbații în sclavi, în gladiatori, ca să le fie mângâiată spinarea. Piticii, sfrijiții se cățarau pe scări ca să boxeze cu uriași dichisiți, cu tot felul de nelegiuți zglo-bii. Alți coloși, mascați, făceau să răsune un bici mare și promiteau să-l biciuiască pe primul care și-ar bate joc de ei. Biciușca era un fir lung de vată de zahăr foarte mlădios pe care călău și victimă și-o împărțeau râzând. Oameni preistorici, îmbrăcați în piei de animale, își dădeau lovituri de măciucă, dar măciucile erau din miez de pâine.

Unele servicii de mai înainte ale Președintelui rămăseseră în vigoare. Astfel, un etaj întreg era pus la dispoziția celor care voiau să-și sugă degetul în liniște. Rămâneau acolo un timp nelimitat și dădace cu fustă scurtă și foarte decoltate veneau să le servească biberoane cu bere sau cu whisky. Mai era și etajul concertelor de lacrimi, o încăpere mare și întunecoasă în care copiii plângeau cu suspine și-și ștergeau mereu muci. Inimile simțitoare se topeau auzindu-i. Mamița deveni maseuză, scuturătoare și tamponeuză, i se căptușiră brațele cu catifea, iar în interiorul ei fu amenajat un bazin cu apă fierbinte unde puteai să stai cufundat ore

întregi. Pentru cei cărora le era dor de viața de la țară s-au importat măgari bătrâni, boi scoși din folosință, care erau bătuți cu o nuia pe spinare, nu fără a fi despăgubiți cu un braț de lucernă din cea mai bună. Câinii și pisicile nu mai erau legați și lumea se mulțumea să le dea câte un bobârnac în bot, să-i tragă de coadă, dar totdeauna cu dragoste și cu respect. În fiecare lună aveau loc bătăi cu perne: participanții erau obligați să concureze în pijama. Câștigătorii aveau dreptul la un abonament de un an gratuit la Palat.

Pentru străini se deschisese o secție specială unde fiecare turist era snopit și dupăcit, conform cu tradițiile proprii ale țării de origine: cu bâte de baseball din marțipan pentru americani, bastoane de golf din pastă de migdale pentru englezi, bumeranguri de hârtie pentru australieni, bețe de schi din trestie pentru elvețieni și australieni, banderile de ciocolată pentru spanioli. Erau chiar și sulițe de mușchi pentru laponi. Dar laponi nu prea erau. Așa că scorpiile care scontau să scape în scăfârlile de golani și de golance, așa cum fac laponii, rămaseră mocofane. Uneori un japonez, însoțit de-un pechinez, venea din plaiul nipon să dezmiere vreun cocon cu evantaiul de creton.

Bătea un asemenea vânt de progres asupra republicii, încât până și tovalul tăbăcit avu în

sfârșit în anul acela premiul întâi la tovărășie! Președintele, încântat de întorsătura pe care o luase reforma sa, se schimbase mult. Burdihanul lui luase iar proporții, așa cum se cade pentru un șef de rangul lui. I se schimbase caracterul. Accepta să fie contrazis o dată pe zi, cu condiția ca lucrul acesta să se întâmple după masă și în legătură cu subiecte despre care nu avea nicio părere. Redusese durata aplauzelor și a râsetelor de după discursuri la zece minute, nici mai mult, nici mai puțin. Era chiar de acord ca miniștrii să doarmă în timpul ședințelor Consiliului dacă rămâneau cu ochii deschiși.

Se lăsa venerat, idolatrizat de supușii săi. Elogiile care i se adresau nu mai conteneau. În fiecare lună apăreau cărți care îi erau dedicate, redactate de cei mai mari poeți ai republicii. Era numit: Conducătorul nostru Iubit, Omul Lumină al Istoriei, Farul Călăuzitor, Genialul Cărmaci, Patriarhul Vremurilor și acest torent de laude îl gâdila într-un mod foarte plăcut, își implantase din nou păr, dispus în smocuri asemănătoare răsadurilor de orez, care îngălbeneau la soare și înverzeau la ploaie. Purta acum patru lanțuri de aur în jurul gâtului, mai multe brățări de argint la încheieturile brațelor și câte două inele împodobite cu briliante la fiecare deget. Organiza împreună cu Matthieu,

Baptiste, Alice și Angele adevărate întreceri lingvistice, căutări de sinonime, calambururi, anagrame, jocuri de cuvinte și nu-i părea rău să piardă atunci când nu câștiga nimeni. Un al doilea Ministru al Condeii îl însoțea împreună cu un specialist care cântărea cuvintele să vadă cât erau de grele sau de ușoare locuțiunile. Un batalion de cincisprezece zdrahoni căra în permanență după el enciclopedii voluminoase.

Dar, dintre toate aceste bucurii, cea mai mare fericire a Conducătorului Suprem era dragostea pe care i-o purtau acum copiii: toți, drăcușori și diavolițe, puștani și puștance, puișori și puicuțe, ștreqari și ștreqărițe, copilași și copilițe, golani și golance, coconi și cocuțe, păpușei și păpușele i se aruncau de gât să-l sărute când îi întâlneau pe stradă. Și obrajii lui căzuți, cu reflexe blonzii, se îmbogățeau în fiecare seară cu mireasma miilor de sărutări pe care i le aplicau buzele lor.

Acum Președintele se gândește să devină tată și în fiecare seară se duce să se culce în camera Adelaudei. Să sperăm că eforturile lor vor fi răsplătite. Cârtoologul, care prevede totul, este foarte optimist. În curând șeful Statului va inaugura un nou Palat al chelfănelii în California, altele la Sao Paolo, Berlin, Tokio.

În câte o duminică, deghizat în vânzător ambulant, împodobit cu o mustață mare, se

duce să se supună în propriul său oraș verdictului minuterelor nevinovate. Toată lumea îl recunoaște, bineînțeles și toți se grăbesc să-i tragă un frecuș sau să-l dea grămadă. Întors acasă, incognito, cu obrajii aprinși și usturându-l fundul, Președintele se întreabă de fiecare dată cum de are atâta succes.

Cuprins

Cuvânt-înainte	7
Președintele vrea să schimbe lumea	16
Mântuirea va fi și pentru câini și pisici	23
Chelfăneala bine temperată	26
Ispășirea prin cazne.....	34
Omul cu mănuși albe.....	41
Cei răi sunt pedepsiți	47
Diavolii în pantaloni scurți.....	52
Mamița nu mai răspunde.....	60
Președintele face o sforțare	66
Republica în pragul anarhiei.....	74
Lumea nu vrea să se schimbe.....	80
Acrobatul și paraziții	93
Adio, popor de oameni nebuni, de scorpii, de nerecunoscători	102
Prin chelfăneală spre fericire.....	112

PASCAL

BRUCKNER

SERIE DE AUTOR

Căpcăunii anonimi

DOUĂ BASME PENTRU ADULȚI
CRUDE ȘI AMUZANTE

Trei

FICTION
CONNECTION

Căpcăunii anonimi

Titlul original: Les Ogres anonymes

Autor: Pascal Bruckner

Traducere din franceză de Muguraș Constantinescu

În ziua când împlinește douăzeci și cinci de ani, Balthus Zaminski, căpcăun pe linie paternă, îi promite valetului său că n-o să mai mănânce copii.

Balthus nu este unul dintre acei căpcăuni brutali și gălăgioși de odinioară. Este un gentleman, un tânăr de familie bună, nebun după muzică și cinema. Însă viciul ancestral nu poate fi abandonat atât de repede – la vederea unui țânc și în ciuda jurământului pe care l-a făcut, Balthus începe să saliveze și să mârâie, cuprins de o poftă irezistibilă.

Servitorul său, care îi este și tutore, îl duce la un consult de specialitate, îl încredințează unui profesor de yoga, îi administrează calmante.

E convins că trebuie să existe un tratament în urma căruia stăpânul lui să nu mai fie căpcăun. Dar e oare cu putință să te vindeci de așa ceva?

Pascal Bruckner spune aici două povești pentru adulți, îmbinând umorul cu ferocitatea și grotescul.

PASCAL

BRUCKNER

SERIE DE AUTOR

Iubirea față de aproapele

TREI

FICTION
CONNECTION

Iubirea față de aproapele

Titlul original: L'amour du prochain

Autor: Pascal Bruckner

Traducere din franceză de Vasile Zincenco

În acest roman scriitorul-filosof Pascal Bruckner descrie viața unui bărbat de treizeci de ani, diplomat de carieră, căsătorit cu o femeie frumoasă și bogată, tată a trei copii, care alunecă într-o viață de gigolo. Pentru plăcerea de a oferi iubire.

Iubirea față de aproapele este o sinteză a gândirii lui Bruckner, o povestire bine temperată, care folosește un vocabular erotic impresionant. Editorul francez a tăiat scenele cele mai scabroase, dar textul îi face și așa să roșească... pe bărbați.

Născut la Paris în 1948, Pascal Bruckner este romancier și eseist, o figură emblematică a intelectualității franceze.

La Editura Trei au apărut toate romanele sale (*Casa îngerilor*, *Luni de fiere*, *Hoții de frumusețe*, *Iubirea față de aproapele* ș. a.), precum și câteva dintre eseurile sale (*Noua dezordine amoroasă*, *Fanaticii apocalipsei*, *Paradoxul iubirii*, *Căsătoria din dragoste* etc.).

